

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр СУБОЦІН,
намеснік прэм'ер-міністра:

«Калі казаць пра экспарт беларускіх прадуктаў харчавання, летась мы крыху недацягнулі да \$6 млрд. Сёлета хочам значна перасягнуць гэтую мяжу. На дадзены момант за тры кварталы мы зрабілі ўжо \$4,2 млрд экспарту прадуктаў харчавання і ідзём з дадатным сальда, якое значна перавышае \$1 млрд. На мінулым тыдні амаль кожны дзень у Саўміне збіраўся штаб па правядзенні палітычных работ. Гэта звязана перш за ўсё з кліматычнымі ўмовамі: у пачатку верасня мы ішлі з апырэджаннем, а пасля некалькі тыдняў бесперапынных дажджоў, і ўсё спынілася і спатрэбіліся намаганні, каб нагнаць гэты ўзровень. Праводзілі с'ябру, дзе была магчымасць, наогул кругласутачна. Да 5 кастрычніка плануем завяршыць асноўную с'ябру, гэта значыць будзе дзесці 90-95 % ад усяго аб'ёму. А ў цэлым па краіне мы павінны завяршыць работу да 8 кастрычніка».

Гаспадар зямлі

Фота: БелТА.

Больш за 80 працэнтаў азімых зерновых пасяяна ў Шклоўскім раёне. Паспяхова працуе на гэтых работах механізатар ААТ «Гавяды-Агра» Руслан КАВАЛЁЎ.

Задача парламентарыяў — удасканальванне заканадаўства, яго актуалізацыя, работа на апырэджанне

Выступленне Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Н. І. КАЧАНАВАЙ на адкрыцці шостага сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь сёмага склікання

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Паважаныя запрашаныя!

Мінулы паслявыбарны год паказаў, што мы жывём у абсалютна новых палітычных і эканамічных рэаліях. Звыклае жыццё змянілася.

Цяперашняя сітуацыя застаецца напружаная. Супраць беларускай дзяржавы актыўна выкарыстоўваецца гіبرىднае ўздзеянне — нарошчываецца палітычны, эканамічны, ваенны і інфармацыйны ціск.

Намаганні па дэстабілізацыі абстаноўкі не спыняюцца, іх характар становіцца ўсё больш дзёрзкі, цынчны, абвостраны. Радыкалізацыя нарастае: замаха на журналіста, спробы падпальвання дамоў дэпутатаў і дзяржслужачых, а цяпер — нахабнае забойства супрацоўніка КДБ пры выкананні службовага абавязку.

СТАР. 2-3

Галоўны прыярытэт — падрыхтоўка да канстытуцыйнай рэформы

Выступленне Старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь У. П. АНДРЭЙЧАНКІ на адкрыцці шостага сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь сёмага склікання

Паважаныя дэпутаты і запрашаныя! Пачынае сваю работу шостага сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь сёмага склікання.

17 верасня мы ўпершыню ў гісторыі суверэннай Беларусі адзначылі знакавае дзяржаўнае свята — Дзень народнага адзінства, што сімвалізуе сталасць і самадзататковасць беларускага народа, які, свята памятаючы пра сваё мінулае, упэўнена глядзіць у будучыню.

Заснаванне кіраўніком дзяржавы новай традыцыі з'явілася актам аднаўлення гістарычнай справядлівасці, што вельмі многае значыць для нашых грамадзян. Бо менавіта імкненне да справядлівасці заўсёды аб'ядноўвала беларусаў у лёсавызначальныя моманты гісторыі.

Аб'ядноўвае яно і цяпер, застаючыся ў аснове сумесных намаганняў дзяржавы і грамадства па адстойванні суверэнітэту, развіцці эканомікі, рэалізацыі палітычных і сацыяльных пераўтварэнняў.

Свая сфера адказнасці тут і ў дэпутатаў. Галоўнымі нашымі прыярытэтамі з'яўляюцца непасрэдны ўдзел у дапрацоўцы праекта Асноўнага Закона краіны і падрыхтоўка да правядзення канстытуцыйнай рэформы.

СТАР. 3

КОРАТКА

• «Без тэрміну даўнасці»: дакументы Нюрнбергскага працэсу і прадметы з нацысцкіх канцлагераў прадставяць у музеі Вялікай Айчыннай вайны.

• Магіляўчанка знайшла на тэрыторыі набытай дачы рэзальвер 1912 года.

• У Хоцімску супрацоўнікі ДАІ затрымалі нецвярозага падлетка за рулём аўтамабіля.

Задача парламентарыяў — удасканальванне заканадаўства, яго актуалізацыя, работа на апярэджанне

(Працяг.

Пачатак на 1-й стар.)

Усё гэта гаворыць аб тым, што замежныя куратары робяць стаўку на тэрарызм і экстрэмізм. Ідэолага беглага апазіцыі да гэтага часу не страчаюць надзеі рукамі людзей, якія пражываюць у Беларусі, ажыццяўляюць дзяржаўны пераварот.

Нам ні ў якім разе нельга дапускаць распальвання варожасці ў грамадстве, прапагандаў нянавісці, гвалту, распаўсюджвання чутак, якія правакуюць паніку і пагражаюць сацыяльна-палітычнай стабільнасці. Трэба ствараць такія ўмовы, каб аматары ладзіць правакацыі і сеця разлад не знаходзілі сабе месца сярод нас. Усе абавязаны павяжаць закон. За любое парушэнне парадку давядзецца адказваць па ўсёй строгасці.

І задача парламентарыяў — удасканальванне заканадаўства, яго актуалізацыя, работа на апярэджанне. Законы, якія прымаюцца, павінны спыняць любыя замахі на мір, парадок, спакой і стабільнасць. Прававыя механізмы барацьбы з тэрарызмам і экстрэмізмам павінны быць максімальна жорсткія.

Мы добра ведаем гісторыю і як ніхто іншы разумеем каштоўнасць мірнага суіснавання. Беларусь неаднаразова была арэнай разбуральных войнаў, развязаных не нам і не па нашай волі. І мы не хочам страціць сваю краіну.

Таму адказам на актуальныя выклікі будзе паспяхоўная рэалізацыя ідэі народнага адзінства, якая ўзяла старт сёлет.

Члены Савета Рэспублікі павінны ўнесці свой уклад для таго, каб асоба, грамадства і дзяржава былі адзіным суцэльным арганізмам.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

На вяснянай сесіі мы ўжо ўхвалілі пакет законапраектаў, накіраваных на ўмацаванне суверэнітэту нашай

краіны, абарону канстытуцыйнага ладу і тэрытарыяльнай цэласнасці.

На мінулым тыдні пры абмеркаванні праекта новай Канстытуцыі на пашыраным пасяджэнні Канстытуцыйнай камісіі Прэзідэнтам вызначаны дакладны алгарытм дзейняў па дпрацоўцы Асноўнага Закона. Перад рэфэрэндумам гэты праект яшчэ раз будзе разгледжаны Канстытуцыйнай камісіяй.

У мэтах процідзеяння падрыву палітычнай стабільнасці, грамадзянскага міру і грамадскай бяспекі, для аховы нацыянальных інтарэсаў, правоў грамадзян і суб'ектаў гаспадарання падрыхтаваны змены ў Крымінальны кодэкс, які ўстанаўліваюць адказнасць за заклікі да абмежавальных (санкцыйных) дзейняў супраць нашай краіны.

Адказам на палітыку двайных стандартаў Еўрасаюза ў дачыненні да Беларусі з'яўляецца законапраект «Аб прыпыненні дзеяння пагаднення паміж Рэспублікай Беларусь і Еўрапейскім саюзам аб рэадмісіі асоб, якія знаходзяцца без дазволу». Заклікаю членаў Савета Рэспублікі і надалей дзейнічаць згодна з нацыянальнымі інтарэсамі.

Для вырашэння такіх важных і складаных задач на сучасным этапе, безумоўна, патрэбны высокакваліфікаваныя кадры. На гэта накіраваны законапраект «Аб дзяржаўнай службе». Нам трэба прыцягнуць у дзяржаўны апарат вопытных спецыялістаў і перспектыву моладзь — надзейных людзей і сапраўдных патрыётаў сваёй Айчыны.

Значнае месца на восеньскай сесіі зойме блок эканамічных пытанняў. Нам трэба будзе разгледзець праект рэспубліканскага бюджэту на 2022 год. Савет Рэспублікі будзе і далей расоўваць базавыя прынцыпы. Гэта сацыяльная накіраванасць бюджэтных расходаў, павышэнне фінансавай сама-

стойнасці рэгіёнаў, поўнае і своечасовае абслугоўванне дзяржадоўгу.

У звязцы з бюджэтам будуць разгледжаны папраўкі ў Падатковы кодэкс. Мы павінны разумець, што сацыяльная абарона насць не павінна ператварацца ў суцэльнае льгаваранне. Для гэтага неабходна вырашаць меры па аптымізацыі бюджэтных расходаў і падатковых ільготаў.

Прашу ўсіх сенатараў нефармальна падсыць да разгледжання пакета бюджэтных законапраектаў і ўнесці свае прапановы. Лічу, што гэта пытанне мэтазгодна папярэдне абмеркаваць на пашыраным пасяджэнні Прэзідэнта Савета Рэспублікі.

Асабліва ўвага будзе аддана новай рэдакцыі Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адукацыі. У ходзе Рэспубліканскага педагагічнага савета Прэзідэнт укажа на недапушчальнасць разгледжання адукацыі як сферы паслуг. Адукацыя — гэта аллот беларускай дзяржаўнасці і сацыяльна значная галіна эканомікі. Расстаўленыя акцэнт павінны быць прапрацаваны членамі Савета Рэспублікі і ўлічаны ў законапраекце.

Эфектыўным механізмам павышэння якасці заканадаўства з'яўляецца экспертны савет, створаны па даручэнні Прэзідэнта пры Савец Рэспублікі.

Вынікі яго дзейнасці паказваюць, што некаторым праектам не стае комплекснасці і сістэмнасці, належага прагназавання наступстваў іх прыняцця. У мэтах выключэння ў працэсе правапрымянення негатывных сацыяльных, прававых, эканамічных і іншых наступстваў кіраўніку дзяржавы накіроўваюцца адпаведныя заключэнні. Такі прыярытэты і ўзважаны падыход да ацэнкі заканадаўчых навацці будзе працягнуты.

У чыперанні час ідзе фарміраванне плана падрыхтоўкі заканадаўчых актаў на наступны год.

Прадугледжваецца, што ў яго будучы ўключаны не толькі законапраекты, але і праекты ўказаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Як бацьчыце, вобласць планавання пашыраецца. Варта сканцэнтравана ўвагу на пытаньнях аховы інфармацыі, кібербяспекі і лічбавізацыі, папярэджанні інфармацыйных пагроз.

На нарадзе з кіраўніцтвам Адміністрацыі Прэзідэнта кіраўнік дзяржавы зрабіў акцэнт на кадрыфікацыі заканадаўства, даручыў прапрацаваць пытанне аб канцэптуалізацыі прававой палітыкі Рэспублікі Беларусь.

Савету Рэспублікі неабходна ў найбліжэйшы час уключыцца ў вырашэнне гэтых задач.

Паважаныя калегі!

Важным складаным дзейнасці членаў Савета Рэспублікі з'яўляецца ўзаемадзеянне з мясцовымі органамі ўлады. Яго рэалізацыя будзе садзейнічаць рэалізацыі шэрагу прапаноў Савета Рэспублікі, падтрыманых кіраўніком дзяржавы.

Распрацаваны механізм эфектыўнага і аператыўнага ўвасаблення прапанаваных грамадзянамі праектаў, накіраваных на эфектыўнае развіццё тэрыторыі. Падтрыманні раённымі, гарадскімі Саветамі дэпутатаў ініцыятывы будучы прафінасаваны абласнымі асацыяцыямі мясцовых Саветаў дэпутатаў у межах выдзеленых на гэтыя мэты сродкаў на конкурснай аснове.

У горадзе Мінску будучы створаны акруговыя Саветы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. Гэта дадць магчымасць павысіць выніковасць вырашэння пытаньняў мясцовага значэння, палепшыць якасць работы з насельніцтвам.

Паважаныя калегі!

Сёння работа са зваротамі грамадзян выходзіць на першы план для ўсіх органаў ўлады. Бо людзі прыходзяць да нас са сваім болям, надзеяй быць пачутымі і разліваюць на дапамогу і падтрымку.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка на нарадзе з вертыкаллю ўлады дакладна вызначыў: «Мы павінны хутка і адэкватна рэагаваць на звароты грамадзян, яшчэ важны — папярэджаць гэтыя звароты. І не таму, што ўсё сказанае ператвараецца ў вострую медыйную нагоду для незадаволенасці. Важна, каб народ, які паслядоўна падтрымлівае нас, адчуваў, што знаходзіцца пад нашай абаронай».

Савет Рэспублікі — гэта ўніверсальная пляцоўка, дзе акумуляруецца інфармацыя з усіх рэгіёнаў, і мы стараемся аператыўна прапрацоўваць усё вострыя праблемы. Для нас прадстаўнічая функцыя не менш значная, чым заканадаўчая.

Толькі ў адкрытых, сумленных зносінах могуць нараджацца сапраўды запатрабаваныя ідэі, закона-

праекты, якія адпавядаюць рэальным запатам грамадства.

Добра зарэкамендавала сябе новая форма работы сенатараў з насельніцтвам — адзіны дзень выязных асабістых прыёмаў грамадзян у рэгіёнах.

Пачынаючы з чэрвеня падчас такіх прыёмаў у Мінскай раёне, Віцебскай і Брэскай абласцях, горадзе Мінску прынята больш за 500 чалавек. Вынікі разгледжаны на выязных пасяджэннях Прэзідэнта Савета Рэспублікі.

Гэты фармат работы дазваляе выяўляць спецыфіку праблем кожнага рэгіёна, адчуваць настроі людзей, аналізаваць сітуацыю на месцах.

На жаль, многія пытанні, якія знаходзяцца ў кампэтэнцыі мясцовай ўлады, пачынаюць вырашацца толькі таму, што да іх прыцягнута ўвага вышэйстаячых органаў.

Напрыклад, у Віцебскай вобласці яшчэ да пачатку прыёму было вырашана каля 30% «жыццёвых пытанняў», з якімі звярталіся людзі. А многія ўзнятыя праблемы вырашаліся непасрэдна падчас прыёму.

У Брэскай вобласці сенатары далучыліся да правядзення адзінага дня прыёму грамадзян старшын райвыканкамаў. Людзі атрымалі магчымасць звярнуцца да прадстаўнікоў як заканадаўчай, так і выканаўчай ўлады. Вынік уражае: 147 чалавек з 200 тых, хто звярнуўся, прыйшлі менавіта да членаў Савета Рэспублікі.

Яшчэ раз хачу акцэнтаваць увагу на тым, што і члены Савета Рэспублікі, і мясцовая вертыкаль, валодаючы адпаведнымі кампэтэцыямі і прававой адукаванасцю, павінны працягваць большую гатоўнасць да вырашэння праблем людзей, трымаць сітуацыю на кантролі, унікаць у дэталі і імкнуцца дапамагчы.

Трэба нарэшце цалкам пазбавіцца ад фармалізму і павярхоўнага разгляду зваротаў.

Паважаныя калегі!

Адна з асноўных задач парламентарыяў — быць актыўнымі ў справе аховы і адстойвання нацыянальных інтарэсаў на міжнароднай арэне. Для аб'ектыўнага інфармавання аб рэальнай сітуацыі ў Беларусі члены Савета Рэспублікі ў міжсесійны перыяд задзейнічалі міжпарламенцкія пляцоўкі і двухбаковыя кантакты.

Выключна важным стаў зварот членаў Савета Рэспублікі і дэпутатаў усіх узроўняў да міжнароднай супольнасці ў сувязі з сітуацыяй вакол Беларусі. У сваім лісце старшыня Сената Федэральнага парламента Бельгіі адзначыла, што аб'ектыўная інфармацыя мае вялікае значэнне для выбудоўвання міждзяржаўных адносін.

У верасні з трыбуны пятай сусветнай канферэнцыі спікераў парламентаў мы

агучылі пазіцыю аб непрыемнасці дастабілізацыі сітуацыі ў Беларусі. Падкрэслена, што ўвядзенне новых эканамічных санкцый падрывае асновы міжнароднага права, пагражае міжнароднаму міру і ўстойліваму развіццю не толькі нашай краіны, але і рэгіёна ў цэлым.

У ходзе трынаццатага саміту жанчын-спікераў парламентаў прадстаўлены вопыт Рэспублікі Беларусь па рэалізацыі гендарнай палітыкі, падтрымцы жанчын, у тым ліку ва ўмовах пандэміі.

У міжсесійны перыяд пашырыўся ўдзел сенатараў у развіцці саюзнага будаўніцтва. У рамках пасяджэнняў камісіі і семінараў Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі выпрацаваны прапановы ў сферы інвестыцыйнай палітыкі, імпарта-замашчэння харчавання, прыгранічнага супрацоўніцтва рэгіёнаў, адбыўся абмен вопытам арганізацыі аздаўлення дзяцей і моладзі.

Адно з ключавых мерапрыемстваў на двухбаковым парламенцкім трэку — ўдзел членаў Савета Рэспублікі ў складзе Місіі назіральнікаў ад Садружнасці Незалежных Дзяржаў у міжнародным назіранні за выбарамі дэпутатаў Дзяржаўнай думы Федэральнага сходу Расійскай Федэрацыі. Беларускія парламентарыі мелі магчымасць азнаёміцца з навацямі ў расійскім выбарчым працэсе, аб'ектыўна ацанілі ход падрыхтоўкі і правядзення выбараў, а таксама абмеркавалі пытанні далейшага ўсебаковага ўзаемадзеяння з калегамі ў Савец Федэрацыі.

Ва ўмовах абвостранага знешняга ціску на нашу краіну неабходна метадамі парламенцкай дыпламатыі працягнуць работу па эфектыўнай рэалізацыі скарэктраваных Прэзідэнтам Беларусі падчас сустрэчы з кіраўнікамі дыпламатычных місій напрамку знешняй палітыкі, нарощванні ўзаемавыгадных сувязяў з дзяржавамі, якія зацікаўлены ў дыялогу з намі, а таксама па забеспячэнні магчымасцяў для стабільнага развіцця эканомікі і павышэння ўзроўню жыцця грамадзян.

Вектары супрацоўніцтва Беларусі і Расіі вызначаны ў 28 саюзных праграмах, якія надаўна былі ўзгоднены прэзідэнтамі Беларусі і Расіі. Закладзеныя ў іх кірункі стануць магутным імпульсам працэсу ўніфікацыі і гарманізацыі нацыянальных заканадаўстваў, пераходна на адзіныя прынцыпы ўмоў дзейнасці суб'ектаў гаспадарання дзвюх краін, лабудовы фінансавага і энергетычнага рынку, транспартнай працы, прамысловай і сельскагаспадарчай, мытнай і падатковай палітыкі. Заклікаю ўсіх сенатараў актыўна ўключыцца ў гэты працэс.

З 29 чэрвеня да 1 ліпеня адбыўся VIII Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які надаў чарговы імпульс інтэграцыйнаму супрацоўніцтву ў эканамічнай, сацыяльнай,

СЕНАТАРЫ АДОБРЫЛІ ЗАКОНАПРАЕКТ АБ ЗМЯНЕННІ КАНСТЫТУЦЫІ БЕЛАРУСІ

Члены Савета Рэспублікі на пасяджэнні шостага сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу сёмага склікання адобрылі законапраект «Аб змяненні Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь».

«Ініцыятыва аб унясенні змяненняў была выказана ў звароце дэпутатскага корпуса да кіраўніка дзяржавы аб неабходнасці ўнясення змяненняў у дзеючую рэдакцыю Канстытуцыі аб увядзенні адзінага дня галасавання. Гэта ініцыятыва з'явілася ў выніку правядзення дыялогавых пляцовак, зваротаў у грамадскія прыёмныя грамадзян, пісьмовых зваротаў», — сказаў старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей Сівец.

Паводле яго слоў, увядзенне адзінага дня галасавання зручна для выбаршчыкаў і выгадна для дзяржавы з фінансавага пункту гледжання. «Паколькі любая электаральная кампанія затратная па сваёй сутнасці, — адзначаў сенатар. — Прэзідэнт падтрымаў ініцыятыву дэпутатскага

корпуса, фармалізацыя гэтай ініцыятывы адбылася ў рамках вяснянай сесіі. 25 чэрвеня быў прыняты праект закона аб унясенні змяненняў у Канстытуцыю, у адпаведнасці з якімі ўводзіцца адзіны дзень галасавання і адпаведна прадаўжаліся паўнамоцтвы дэпутатаў мясцовых Саветаў дэпутатаў да правядзення выбараў у Нацыянальны сход восьмага склікання. Інакш кажучы, гэта канец 2023 года».

Сяргей Сівец падкрэсліў, згодна з патрабаваннямі дзеючай нормы арт. 138 Канстытуцыі неабходны двухразовы разгляд праектаў змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю з праемежкам не менш як тры месяцы паміж разглядамі. Гэта дало магчымасць парламентарыям яшчэ раз дасканалы разгледзець прапанаваныя навацці і абмеркаваць іх з грамадзянамі. Сенатар у час сустрэч у працоўных калектывах акцэнтаваў увагу на гэтай навацці. «І я не знайшоў ніводнаго голасу супраць з боку грамадзян, ніводнага прырэнчэння, — сказаў ён. — Гэты інстытут успрыяты грамадствам і пойдзе на карысць развіццю грамадства і дзяржавы».

прававой, навукова-інавацыйнай і іншых сферах саюзнага будаўніцтва. Рэкамендацыі форуму ўжо адпрацоўваюцца на пляцоўках Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі сумесна з Пастаянным камітэтам Саюзнай дзяржавы.

Беларусь у юбілейны год 30-годдзя Садружэння Незалежных Дзяржаў прыняла старшынства ў арганізацыі. Нашы намаганні павінны быць накіраваны на дасягненне агульнай мэты — рэгіянальнай кансалідацыі і прагрэсу, павышэння дабрабыту грамадзян краін Садружэння. Зараз ажыццяўляецца падрыхтоўка мерапрыемстваў Міжпарламенцкай асамблеі дзяржаў — удзельніц СНД.

У ходзе пленарнага пасяджэння асамблеі трэба будзе разгледзець шэраг важных для нашай краіны мадэльных заканадаўчых актаў, у тым ліку «Аб нацыянальнай бяспецы» і «Аб дагаворнай праве». Мяркую, сенатарам варта старанна прапрацаваць гэтыя і іншыя мадэльныя законы з улікам пазіцыі і інтарэсаў беларускай дзяржавы.

Рост ваенна-палітычнай напружанасці на заходніх граніцах Рэспублікі Беларусь павышае значнасць дзейнасці Парламенцкай асамблеі Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы, якая павінна стаць міжпарламенцкай пляцоўкай для аперацыйнага і ўсебаковага абмеркавання прапаноў па захаванні стабільнасці ў Еўразійскім рэгіёне.

Нам трэба ўлічваць, што канфлікты, якія разгарэаюцца ў свеце, могуць сур'ёзна чынам уплываць на нашу краіну. У прыватнасці, сітуацыя ў Афганістане, выкліканая вывадам амерыканскіх войскаў, можа ўзмацніць створаны нашымі краінамі-суседзямі міграцыйныя крызісы, які выкарыстоўваецца Захадам у гібрыднай вайне супраць Беларусі. Мы павінны паказваць жорсткі і антыгуманны характар дзеянняў Польшчы, Літвы, Латвіі ў дачыненні да мігрантаў, запрошваючы Еўрасаюзам у свае краіны.

Рэспубліка Беларусь ніколі не была крыніцай гэтага крызісу і, наадварот, дэманструе ўсюму свету чалавечы ўдзел у лёсе людзей, якія апынуліся ў складанай сітуацыі, паверыўшы заклікам еўрапейскіх палітыкаў.

Мяркую, што для вырашэння гэтага і іншых пытанняў міжнароднага парадку варта здзейсніць патэнцыял рабочых груп па супрацоўніцтве з замежнымі парламентамі. Пра гэтуюнае актыўна павінна ў гэтым кірунку выказацца ў сваіх пасланнях да нас, у прыватнасці, парламентарыі Арменіі, Малдовы, Пакістана, Славеніі, Узбекістана.

Палітыка, якая рэалізуецца сёння, дазваляе нашай краіне займаць высокі месцы ў глабальным рэйтынгу Мэт устойлівага развіцця. Пры гэтым чакаем ад членаў Савета па ўстойлівым развіцці, а таксама міжнародных партнёраў больш актыўных дзеянняў, накіраваных на ахову інтарэсаў грамадзян Рэспублікі Беларусь. Мы павінны рабіць усё для таго, каб мэты

заставаліся прыярытэтам, працавалі на палітычнае жыццё і дабрабыт чалавека і выконваліся Рэспублікай Беларусь.

Наша мэта — своечасова і эфектыўна адказаць на выклікі, звязаныя з эканамічнымі санкцыямі «калектыўнага Захаду».

І нам гэта удаецца. Сёння назіраецца становячая дынаміка сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны. За 8 месяцаў рост ВУП склаў 103%. Па ўсіх абласцях і горадзе Мінску назіраецца рост валовага рэгіянальнага прадукту, што з'яўляецца індэкатарам збалансаванага развіцця тэрыторыі. За 7 месяцаў рост экспарту тавараў і паслуг склаў 132,2%, рэальны заробатны платы — 105,4%.

Разам з тым узровень інфляцыі перавышае прагнозны значэнні. Таму работа сенатарскага корпуса па маніторынгу цэн у рознічнай сетцы неабходна працягваць, звяртаючы ўвагу рэгулятара і кантралюючых структур на фактары значнага росту цэн, асабліва на сацыяльна значныя тавары.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Другі год пры Нацыянальным сходзе працуюць Маладзёжны парламент.

Маладыя калегі прапануюць актуальныя ідэі, прымаюць удзел у жыцці краіны, працуюць у грамадскіх прыёмных, прысутнічаюць на адзіных днях прыёму грамадзян і вязаных пасяджэннях Прэзідыума Савета Рэспублікі.

За гэты невялікі перыяд рэалізаваны шэраг рэспубліканскіх праектаў, якія маюць на мэце захаванне гістарычнай праўды. У іх ліку — адкрыццё мемарыяльнай дошкі ў гонар дзяржаўнага дзеяча БССР Сяргея Прытыцкага, рэканструкцыя памятнага знака «Бяроза-Картузкая» на месцы былога канцлагера і іншыя.

Сумесна з Маладзёжным парламентам на тэлеканале СТБ запушчана новая рубрыка «Сенат». Мы атрымалі яшчэ адну пляцоўка для дыялогу з насельніцтвам, асабліва актуальна ў асветленні заканадаўчай і міжнароднай дзейнасці Савета Рэспублікі, падзей у рэгіёнах і работы сенатараў.

Разам з тым я хачу звярнуцца да маладых парламентарыяў: часцей выяжджайце ў рэгіёны, сустракайцеся з аднагодкамі, даносьце праўдзівую інфармацыю. Каб у інтэрнэт-крыніцы, што распаўсюджваюць бруд, хлусню і «фэйкі», не засталася ніякага шанцу ўплываць на розумы нашай моладзі.

З боку дзяржавы забяспечана поўная падтрымка вашых ініцыятыў.

Паважаныя калегі!

На сучасным этапе перад намі стаяць сур'ёзныя задачы, рэалізацыя якіх запатрабуе максімальнай самааддачы, мабілізацыі ўсіх нашых ведаў і прафесіяналізму.

Наш абавязак — у поўнай меры апраўдаць чаканні беларускага народа, які даверыў нам права выступаць ад яго імя і адстоіваць нацыянальны інтарэсы.

Упэўнена, што мы зробім усё магчымае для развіцця і росквіту нашай любай Беларусі.

Галоўны прыярытэт — падрыхтоўка да канстытуцыйнай рэформы

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Важным этапам гэтай адказнай работы стала падрыхтоўка праекта закона аб змяненні артыкулаў Канстытуцыі, які нам неабходна сёння прыняць у другім чытанні.

Увядзенне адзінага дня галасавання дазволіць мясцовым органам улады засяродзіцца на галоўным — арганізаваць грамадскае абмеркаванне канстытуцыйных нававін і правесці рэспубліканскі рэфэрэндум такім чынам, каб яго вынікам стаў агульнанацыянальны кансэнсус.

Кансалідацыя грамадства — выразнае фактар устойлівага развіцця краіны ва ўмовах нарастаючай гібрыднай агрэсіі дзяржаў, якія прэтэндуць на сусветнае панаванне і разглядаюць Беларусь як інструмент у рэалізацыі сваёй геапалітычнай стратэгіі або непажаданага эканамічнага канкурэнца.

Да патока хлусні і эканамічнага шантану даліся і правакіды на беларускія граніцы. І шакавальныя факты абыходжання з мігрантамі славых структур шэрагу суседніх краін як нельга лепш паказваюць, што стаіць за рыторыкай аб абароне дэмакратыі і праваў чалавека на самай справе.

Але такая тактыка не прыносіць поспеху. Пераход да адкрытага тэрарызму — гэта крок адчаю, які гаворыць аб адсутнасці падтрымкі пратэснага руху з боку насельніцтва. Пацярджэннем таму з'яўляецца рэакцыя беларусаў на рэзананснае забойства супрацоўніка КДБ.

Нягледзячы на жорсткі знешні ціск, сацыяльна-палітычнае становішча ў нашай краіне застаецца спакойнае. Працягваецца шырокі агульнанацыянальны дыялог. Забяспечана надзейная абарона знешніх граніц дзяржавы.

Вельмі важна — нацыянальная эканоміка ў даволі няпростых умовах дэманструе пазітыўны дынаміку, што пацвярджае эфектыўнасць абраных намі падыходаў да яе рэгулявання.

Наша задача — паслядоўна паліпшаць умовы гаспадарання. Прычым стаўку трэба рабіць, як паказала практыка, на нацыянальны бізнес. Аднакова трэба думаць над тым, які захаваш працоўныя калектывы і кампетэнцыі. Сёння гэта, па сутнасці, пытанні абароны эканамічнага суверэнітэту.

Менавіта ў такім ключы мы павінны падыходзіць да разгляду праектаў законаў аб ліцэнзаванні, інвестыцыях, гаспадарчых таварыствах, аўтаматэлічных перавозках, вырашэнні праблемы неплацежаздольнасці і шэрагу іншых запатрабаваных бізнес-супольнасцю дакументаў.

Зрэшты, калі замежныя інвестары хочучы працаваць на беларускім рынку сумленна і добрасумленна, паважачы патрабаванні сацыяльна арыентаванай эканомікі, мы заўсёды гатовы пайсці ім на сустрэчу. Тому інвестыцыям нам трэба самым сур'ёзным чынам абмеркаваць на пляцоўках нашых найбуйнейшых інавацыйных кластараў — Парка высокіх тэхналогій і індустрыяльнага парка «Вялікі камень».

Задача стварэння стабільнага бізнес-асяроддзя неабходна ўлічваць і пры падрыхтоўцы пакета бюджэтна-падатковых законапраектаў. Разам з тым варта звярнуць увагу на тое, каб падтрымка дзеловай актыўнасці ў краіне ажыццяўлялася не на шкоду рэалізацыі найважнейшых сацыяльных праграм.

Моцна сацыяльна палітыка заўсёды была брандам беларускай дзяржавы. І мы абавязаны яе захаваш, удасканалювачы не толькі фінансавыя эканамічныя механізмы, але і метады барацьбы з дзейнасцю, накіраванай на падрыў нацыянальнай эканомікі.

Прычым дзейнічаць трэба на апыраджанне. І адной з такіх прэвентывных мер павінна стаць устанавленне крмінальнай адказнасці за заклікі да увядзення санкцый супраць Беларусі. Экстрэмісты і іх куратары павінны разумець, што беспакарана шкодзіць Беларусі і яе народы ім не ўдацца.

А мы ж павінны засяродзіцца на забеспячэнні эканамічнага і сацыяльнага

дабрабыту добрапрыстойных і законапалухмяных грамадзян — працаўнікоў, які ствараюць багаці нашай краіны, студэнтаў, сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей, і людзей, якія з розных прычын маюць патрэбу ў дапамозе дзяржавы.

Сярод найбольш значных пытанняў, якім нам трэба будзе разгледзець у рамках вырашэння гэтай задачы, варта назваць дакументы, што датычацца аховы праваў інвалідаў і іх сацыяльнай інтэграцыі, законапраекты, закліканыя забяспечыць мір, спакой, парадак і бяспеку ў краіне.

Акрамя таго, у Палату прадстаўнікоў унесены праект закона аб змяненні Кодэкса аб культуры. Ужо пачынаецца яго грамадскае абмеркаванне. І дэпутаты павінны прыняць у ім самы актыўны ўдзел, паколькі тэма культуры выклікае не меншы рэзананс, чым абмеркаванне новага Кодэкса аб адукацыі.

Спрэчкі аб тым, якой быць беларускй школе, працягваюцца і сёння. Які падкрэсліў Прэзідэнт, гэта аплот нацыянальнай дзяржаўнасці. А значыць, мы павінны захаваш ролю дзяржавы ў такой стратэгічна важнай для будучыні Беларусі галіне.

Гаворка не ідзе пра адмову ад прыватнай ініцыятывы або перадавых заможных практык, якія дапамагаюць павялічыць канкурэнтаздольнасць беларускай адукацыі. Але трэба разумець, што ўсе прыватны ўстановы або сэрвісы павінны дзейнічаць строга ў рэчышчы дзяржаўнай палітыкі.

Не менш важныя задачы нам трэба будзе вырашыць у рамках рэалізацыі праграмы міжнароднага і міжпарламенцкага супрацоўніцтва, дзе вядучым нашым прыярытэтам з'яўляецца ўмацаванне стратэгічнага супрацоўніцтва з Расійскай Федэрацыяй, Кітайскай Народнай Рэспублікай, дзяржавамі СНД.

Што датычыцца паглыблення інтэграцыі ў рамках Саюзнай дзяржавы, то нядарна дамоўленасці лідараў Беларусі і Расіі ўшыльную наблізілі нас да галоўнай мэты перагавораў, якія доўжыліся не адзін год, — стварэння роўных умоў для супадатнага гаспадарання.

Аб'яднанне эканамічных патэнцыялаў Беларусі і Расіі стане добрым адказам на санкцыйны ціск Захаду. І, безумоўна, парламентарыі павінны актыўна падключыцца да выканання гэтай місіі. Такую задачу паставіў перад намі кіраўнік дзяржавы.

Работа наперадзе вялікая. І паколькі склад расійскай дэлегацыі ў Парламенцкім сходзе абнаўляецца, нам трэба захаваш пераемнасць у нашай рабоце і вызначыць яе новыя кірункі.

Карыстаючыся выпадкамі, хачу павіншаваць нашых расійскіх калег з паспяшым завяршэннем электаральнай кампаніі і выказаць спадзяванне на далейшае развіццё канструктыўнага супрацоўніцтва.

Прынцыпы добрасуседства і ўзаемагнага даверу, улікі інтарэсаў усіх дзяржаў, прыняцце рашэнняў строга на аснове кансэнсусу ўласцівыя і найстарэйшай інтэграцыйнай структуры постсавецкай прасторы — Садружэння Незалежных Дзяржаў, 30-годдзе якой мы адзначаем сёлетам.

У рамках старшынства Рэспублікі Беларусь у СНД мы асабліва ўвагу ўдзяляем каардынацыі намаганняў з нашымі саюзнікамі на такіх пляцоўках, як ЕАЭС, АДКБ і ШАС.

Спектр пытанняў, які ўяўляюць узаемаўно цікавасць, велізарны. Але ў святле апошніх міжнародных падзей асабліва значнасць для нас набывае забеспячэнне бяспекі ў рэгіёне АДКБ.

Афганскі крызіс закрануў практычна ўсіх. Стварыўшы вострую гуманітарную праблему для грамадзян Афганістана, Злучаных Штатаў і іх саюзнікі спрабуюць перакласці адказнасць за яе наступствы на трэці дзяржавы, у тым ліку і на Беларусь.

Тэрыем пры разглядзе праекта закона аб прыпыненні дзеяння пагаднення з Еўрасаюзам аб рэадмісіі.

Мера вымушана, але неабходна, бо палітыка калектыўнага Захаду становіцца ўсё больш непрадказальна. Правал у Афганістане і скандал з французскімі падлодкамі чарговы раз прадэманстравалі поўную нездольнасць аднапаліярнага свету падтрымліваць міжнародны баланс сіл.

Якой будзе новае светабудова, не ведае ніхто. Але ясна адно — адзінай альтэрнатывай сусветнай катастрофе застаюцца аб'яднальныя ініцыятывы, сугучныя тым, якія прапануе міжнароднай супольнасці Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь.

Прыягнучы да іх увагу — наш прама абавязак. Гэту тэму варта пастаянна ўзімаць на ўсіх узроўнях міжпарламенцкага дыялогу, уключаючы еўрапейскі вектар. Нягледзячы ні на што, у Еўропе застаецца шмат разважлівых палітыкаў.

Акрамя таго, трэба больш актыўна ўключыцца ў абмеркаванне беларускіх ініцыятыў нашых партнёраў з краін Паўднёва-Усходняй Азіі, Блізкага Усходу, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі.

Тут сканцэнтраваны большасць насельніцтва планеты, велізарны рынкі для збыту беларускай прадукцыі і тэхналогій. Да таго ж народы гэтых краін падзяляюць наша ўяўленне аб каштоўнасці міру, узаемапавагі і даверу.

У падобным ключы нам і варта падыходзіць да падрыхтоўкі сваёго ўдзелу ў маючых адбыцца мерапрыемствах па лініі Міжпарламенцкага саюза, Міжпарламенцкай асамблеі АСЕАН, Парламенцкай асамблеі АБСЕ, іншых міжнародных арганізацый і дыскусійных платформаў.

Мір сапраўды вельмі крохкі. І Беларусь на асабістым вопыце пераканалася, што звыклы ўклад жыцця, які здаецца нам непарушым, можа абрынуцца ў адно імгненне. Пра гэта трэба ўвесь час памятаць і гаварыць, асабліва моладзі.

Ніхто, акрамя нас саміх, не патурбуецца пра росквіт Беларусі. І гэту простую ісціну трэба пастаянна данесці да людзей падчас усенароднага абмеркавання праекта Канстытуцыі, дзе дэпутатам адводзіцца вядучая роля.

Мы павінны не проста растлумачыць прапанаваныя змены, але і на дыялогавае пляцоўках, сустракаючыся з працоўнымі калектывамі, на асабістых прыёмах грамадзян атрымліваць аб'ектыўную інфармацыю аб думках выбаршчыкаў па гэтых пытаннях. Усе цяжкасці пераадольныя. Аднак зрабіць гэта можна толькі разам, захаваш адзінаства мэт і дзеянняў.

Безумоўна, тут шмат што залежыць і ад таго, які наладжана непасрэдная работа з людзьмі. Бо ахова канстытуцыйных правоў і свабод нашых грамадзян супастаўна па сваёй важнасці з забеспячэннем нацыянальнай бяспекі.

Працуючы з выбаршчыкамі, кожны дэпутат набывае ўнікальны вопыт. Вы аналізуеце сітуацыю, бачыце вузкія месцы ў заканадаўстве, нывыкарыстаныя рэсурсы ў рабоце мясцовых органаў улады і патэнцыял грамадскай ініцыятывы.

Усе вашы назіранні і напрацоўкі трэба абавязкова рэалізаваць пры карэкціроўцы закона «Аб зваротах грамадзян і юрыдычных асоб». Адпаведны законнапраект ужо ўнесены ў Палату прадстаўнікоў.

Але галоўнае — трэба слухаць і чуць людзей, умець супрачынаць ім і ўспрымаць іх праблемы як свае. У гэтым і ёсць сутнасць сацыяльнай дзяржавы і адна з найважнейшых асноў падтрымання народнага адзінства.

Паважаныя дэпутаты, у наступным годзе краіне трэба будзе зрабіць лёсавызначальны выбар. І ад нас вельмі многае залежыць, каб вынік рэспубліканскага рэфэрэндуму стаў ісцым і ўсёаглюбным і адказным рашэннем народа, які самастойна піша сваю гісторыю.

Парламенцкі дзённік

Дэпутаты ў другім чытанні прынялі
законапраект аб змяненні Канстытуцыі

Палата прадстаўнікоў адкрыла шостую сесію. Дэпутаты разгледзяць на васьмой сесіі шмат разнапланавых заканадаўчых актаў, у тым ліку бюджэт на 2022 год. Па словах парламентарыя Святланы Горваль, у Пастаянных камісіях сёння знаходзіцца каля 40 законапраектаў, 20 ужо ўключана ў парадак сесіі. Сярод іх — Кодэкс аб адукацыі, пытанні аб пераарэктываванні паўнамоцтваў паміж урадам і Прэзідэнтам.

Дэпутаты прынялі ў другім чытанні праект закона «Аб змяненні Канстытуцыі».

«Абмеркаванне з выбаршчыкамі дадзенага праекта закона паказала, што абсалютная большасць беларускіх грамадзян падтрымлівае дадзены змены», — заявіў **Валянцін СЕМЯНЯКА, дэпутат, старшыня спецыяльнай камісіі па падрыхтоўцы законапраекта.**

У першым чытанні прыняты змены ў Крымінальны кодэкс. Згодна з ім, становіцца больш жорстка адказнасць за шкоду набыццёўцаў, у тым ліку і за заключы да санкцыі ў адносінах да краіны, фізічных і юрыдычных асоб.

«Праведзена карпатлівая работа па задачы кіраўніка краіны, мною было выкарыстана права заканадаўчай ініцыятывы. Войны становяцца гібріднымі, таму і крымінальнае заканадаўства павінна змяняцца. Людзі, што заклікаюць да такіх рэчаў, павінны несці пакараненне і ведаць, што яно няўхільнае», — сказаў **старшыня Пастаяннай камісіі па нацыянальнай бяспецы Палаты прадстаўнікоў Алег БЕЛАКОНЕЎ.**

Згодна з законапраектам, за прычыненне шкоды набыццёўцаў можа быць пакараненне да 12 гадоў зняволення.

«Санкцыі накіраваны супраць простых людзей і адмоўна адлюстроўваюцца на рэалізацыі грамадзянамі Беларусі сваіх эканамічных,

сацыяльных і іншых праў. Больш за тое, краіны, што выступаюць ініцыятарамі санкцый, парушаюць правы і сваіх грамадзян. Гэта сведчыць аб прыярытэце палітыкі Захаду над інтэрасамі грамадства», — адзначае дэпутат.

У адным чытанні прыняты праект закона «Аб прыпыненні дзеяння Пагаднення паміж Рэспублікай Беларусь і ЕС аб рэадмісіі асоб, што прыбываюць без дазволу». Як раскажаў журналістам **Андрэй САВІНЫХ, старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах Палаты прадстаўнікоў,** для разгляду гэтага пытання праведзена выязное пасяджэнне на беларуска-польскай граніцы з наведваннем застаў.

«Мы прыйшлі да высновы, што не можам выканаць дадзенае пагадненне ў ўмовах, што навязаны нам Еўрапейскім саюзам, ў ўмовах санкцый і абмежаванняў, што ўносяць нашы контрпартнёры ў адносінах да Рэспублікі Беларусь. Еўрапейскі саюз не ідзе на кансультацыі і, па сутнасці, парушае ўсе пагадненні, што ішлі ў пакеце», — дадаў Андрэй Савіных.

Іван КУБРАКОВ, міністр унутраных спраў, прадстаўляючы законапраект, адзначыў, што прыпыненне пагаднення не прынясе негатывных наступстваў фінансава-эканамічнага характару.

«Я мяркую, гэта мера часова, і дзеянне пагаднення будзе адноўлена пасля нар-

малізацыі двухбаковых адносін», — дадаў міністр.

Дэпутаты на пасяджэнні сесіі таксама прынялі ў другім чытанні законапраект «Аб змяненні законаў па пытаннях гарантыванай кампенсацыі банкаўскіх укладаў (дэпазітаў)».

Праект закона ўнесены ў Палату прадстаўнікоў Саветаў Міністраў і прыняты ў першым чытанні 7 мая 2021 года.

Прапанаваны змяненні абумоўлены неабходнасцю ўдасканаліць прававое рэгуляванне адносін у сферы гарантыванай кампенсацыі фізічным асобам грашовых сродкаў, размешчаных імі на рахунках або ў ўклады (дэпазіты) ў банках.

Прапануецца ўвесці гарантыванае вяртанне грашовых сродкаў, размешчаных індывідуальнымі прадпрыемальнікамі на рахунках або ў ўклады (дэпазіты) ў банках, з устанавленнем для дадзенай новай катэгорыі ўкладчыкаў абмежаванняў па суме пакрыцця; скараціць з аднаго месяца да 7 дзён (з даты падачы заявы аб выплаце кампенсацыі) тэрмін выплаты кампенсацыі банкаўскіх укладаў па заявах, якія не патрабуюць дадатковага вывучэння (пры неабходнасці дадатковага вывучэння заявы аб выплаце кампенсацыі захоўваецца тэрмін да аднаго месяца); даць фізічным асобам, якія не з'яўляюцца індывідуальнымі прадпрыемальнікамі, магчымасць выбраць спосаб выплаты кампенсацыі (назўнымі грашовымі сродкамі ў банку-павераным альбо ў безназўным парадку з дапамогай пералічэння на паказаны ў заяве бягучы банкаўскі рахунак фізічнай асобы ў банку Беларусі).

Прапануецца павялічыць з двух да пяці гадоў пра-

цягласць часу, на працягу якога ўкладчык мае права звярнуцца па кампенсацыю банкаўскага ўкладу, перайсці да сістэмы дыферэнцыраваных узносаў банкаў у рэзерв дзяржаўнай установы «Агенцтва па гарантыванай кампенсацыі банкаўскіх укладаў (дэпазітаў) фізічных асоб», у адпаведнасці з якой велічыня узносаў банкаў будзе залежаць ад узроўню рызык, што прымаюцца банкамі ў сваёй дзейнасці, а таксама пашырыць магчымасці ў істэставання часова свабодных грашовых сродкаў агенцтва.

Мяркуюцца ўвесці гарантыванае вяртанне банкаўскіх укладаў (дэпазітаў) індывідуальных прадпрыемальнікаў з устанавленнем для іх абмежаванняў па суме кампенсацыі ў памеры Вr100 тыс.

Каб забяспечыць магчымасць выплаціць кампенсацыю банкаўскіх укладаў у скарачаны тэрмін (сем дзён з даты падачы заявы аб выплаце кампенсацыі), карэкціруюцца нормы, якія датычацца абавязкаў банкаў фарміраваць рэзэрв абавязачальстваў і актуалізаваць звесткі пра памер абавязачальстваў перад фізічнымі асобамі. Пры гэтым адначасова агенцтва надзяляецца паўнамоцтвамі, якія дазваляюць забяспечыць кантроль і безумоўнае выкананне банкамі названых абавязкаў.

Акрамя таго, законапраект істотна пашырае паўнамоцтвы агенцтва, каб яно эфектыўна выконвала абавязкі па выплаце індывідуальным прадпрыемальнікам кампенсацыі банкаўскіх укладаў (дэпазітаў). Дакумент стварае ўмовы для далейшага развіцця сістэмы гарантыванай кампенсацыі банкаўскіх укладаў.

Марыя ДАДАЛКА.

«РАДЗІМА»
ЗАСТАЛАСЯ
БЕЗ ЛАПАЦЕНТАВА

Пайшоў з жыцця
легендарны старшыня
СВК «Калгас «Радзіма»

Аляксандр Лапацентаў памёр у суботу, а ў нядзелю ўвёс аграгарадок Вішоў, дзе знаходзіцца цэнтральная сядзіба гаспадаркі, выйшаў з ім развітацца. Людзей было столькі, што, здавалася, вуліца стала чорнай ад смутку і жаночых жалобных хустак. Лапацентаў быў для тутэйшых сваім у прамым сэнсе слова. Камусьці дапамог працаўладкавацца, камусьці ўтрымацца на нагах і не апусціцца на дно, камусьці стаў галоўным у жыцці арыенцірам. Жыў і працаваў, як той казаў, па сумленні.

Бялыніцкі раён — малая радзіма Аляксандра Лапацентава, ён нарадзіўся ў вёсцы Вялікая Машчанца ў вялікай сям'і. Усяго некалькі месяцаў таму ён раскажаў нашаму выданню, што першымі яго настаўнікамі па жыцці сталі менавіта бацькі. Яны былі жывёлаводамі, і ад іх яму перадалася любоў да зямлі. Ён з дзяцінства бачыў, як трэба на ёй працаваць. Калгас «Радзіма» ўзначаліў 40 гадоў таму ў 25-гадовым узросце. Казаў, што з самага пачатку сваёй работы ставіў мэту сцерці розніцу паміж горадам і вёскай не на паперы, а на справе. Марыў, каб дзяркі на работу прыходзілі не ў гумавых ботах, а ў мадэльным абутку. І гэта ў яго атрымаўся.

Калі для аграгарадка Вішоў сыход і паважанага жыцця — вялікая жалоба, то для гаспадаркі — дваіны смутак. Тут асабліва востра адчуваецца страта. Не верыцца, што імя гэтага чалавека цяпер спалучаецца з дзеясловам «быць», што ў яго кабінце больш не загучыць аптымістычны голас. Заслугі Аляксандра Міхайлавіча перад Радзімай адзначаны ордэнамі Айчыны II і III ступені, Працоўнага Чырвонага Сцяга, ён заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь, лаўрэат прэміі Магілёўскага аблвыканкама і Бялыніцкага райвыканкама «Чалавек года», ганаровы грамадзянін Бялыніцкага раёна, яго імя занесена ў Кнігу славы Магілёўшчыны. Але, нягледзячы на рогалі, ён заставаўся сціплым і вельмі шчырым чалавекам. А ўсе свае ўзнагароды суадносіў з заслугамі калгаса і яго работнікаў.

Апошнім часам гаспадарка Лапацентава была вельмі папулярнай, шмат хто спрабаваў разгадаць феномен, чаму з іншых вёсак народ з'язджае, а ў Вішоў, наадварот, едзе. Вішоўскі сельсавет — наогул адзін з квітнёчых сельсаветаў у Магілёўскай вобласці. Крыху больш чым месяц таму ў гаспадарцы павылава здымчана група з Украіны — рыхталі дакументальны фільм пра жыццё ў краіне. І эпізод пра калгас «Радзіма» стаў адным з сюжэтаў. Аляксандр Лапацентаў з тыповай для яго мудрасцю раскажаў творчай групе, ад чаго залежыць поспех. Ніякіх сакрэтаў, усё вельмі проста — трэба працаваць з душой і адказнасцю.

Для калектыву газеты «Звязда» сыход Аляксандра Лапацентава — таксама балючая страта. Не так даўно ён прызнаваўся, што газета — адно з тых выданняў, з якога ён пачынае раніцу. І першае — сярод рэспубліканскіх. Ён нават спецыяльна выпісваў для сваіх работнікаў некалькі экзэмпляраў «Звязды», каб і яны пасябралі з найстарэйшай у краіне газетай на роднай мове.

У гэтым дні сям'я прымае шматлікія спачуванні з усіх куточкаў краіны. Адным з першых іх выказаў кіраўнік дзяржавы. Ён адзначыў, што з жыцця пайшоў чалавек, імя якога стала легендай ў гісторыі нашай незалежнасці. «Аляксандр Лапацентаў стаў для ўсіх прыкладам рулівага гаспадары, які шчыра клапаціўся пра людзей, шчодра дзяліўся вопытам з калегамі, працаваў на вынік дзеля агульнага добра», — цытуе словы Прэзідэнта БелТА.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь смуткуюць у сувязі са смерцю Аляксандра Міхайлавіча ЛАПАЦЕНТАВА, старшыні сельскагаспадарчага вытворчага кааператыва «Калгас «Радзіма» Бялыніцкага раёна, заслужанага работніка сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь, і выказваюць глыбокія спачуванні яго родным і блізкім.

Шок
Сірыйцы
без прытомнасці

Польскія сілавікі збілі і перацягнулі праз граніцу
трох мігрантаў

Аб гэтым паведамліў ў Дзяржапагранкамтэце Беларусі. На лініі беларуска-польскай граніцы беларускія пагранічнікі выявілі траіх бежанцаў.

«Двое з іх былі ў непрытомным стане. На сумежным баку ў гэты ж час знаходзіліся прадстаўнікі пагранічнай варты Польшчы, якія проста назіралі, не спрабуючы аказаць дапамогу людзям, якія знаходзіцца на мяжы смерці. Таксама на польскай кантрольна-следовай паласе выразна відаць сляды цягання, што непасрэдна паказвае на гвалтоўнае перамяшчэнне бежанцаў пагранічнікамі сумежнай дзяржавы», — заўважылі ў ДПК.

Падчас размовы з беларускімі пагранічнікамі іншаземцы распавялі, што ўсе яны з'яўляюцца грамадзянамі Сірыі. Польскія сілавікі затрымалі іх на тэрыторыі Польшчы, а затым сілай даставілі да беларускай граніцы, нягледзячы на просьбы аб даванні прыстанішча. Там польскія сілавікі і збілі, паколькі замежнікі адмаўляліся перасякаць граніцу ў бок Беларусі.

З прычыны крытычнага стану здароўя бежанцаў на месца выклікана хуткая медыцынская дапамога, усе замежнікі дастаўлены ў медыцынскую ўстанову. Цяпер іх жыццё нішто не пагражае.

«Аператыўныя дзеянні беларускіх пагранічнікаў дазволілі не дапусціць новых хваёр супрацьзаконных і нечалавечых метадаў польскіх сілавікоў», — падкрэсліў ў Дзяржапагранкамтэце.

Пётр ДУНЬКО.

Надвор'е

Сонечна і суха

Адносна цёплы перыяд у Беларусі адзначыцца панаваннем антыцыклону, які будзе забяспечваць пераважна сонечнае і сухое надвор'е. Толькі жыхарам заходніх рэгіёнаў нашай краіны ў першай палове тыдня крыху сапсуе адчуванне цяплы моцны парывісты вецер, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтры па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У сярэдзі будзе без ападкаў. Вецер прагназуецца паўднёва-ўсходні парывісты, месцамі, пераважна па захадзе, моцны парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе 2—9 градусаў вышэй за нуль, удзень — 12—17 цэпала.

У другой палове тыдня вецер пачне супакойвацца, і пры малавоблачным небе ўзраецца верагоднасць замаразкаў, якія да выхадных распаўсюдзяцца на большую частку тэрыторыі краіны. Таму не варта пакідаць без хованкі на палы выкапаную сельскагаспадарчую прадукцыю. У чацвер будзе без ападкаў. Вецер прагназуецца паўднёва-заходні умераны, уначы па захадзе парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе 1—7 градусаў вышэй за нуль, па ўсходзе чакаюцца замаразкі да мінус 3 градусаў. Удзень будзе 10—16 цэпала.

А ў пятніцу пахаладае. З гэтага дня і да нядзелі ў нас таксама будзе без ападкаў. Уначы на большай частцы тэрыторыі краіны чакаюцца замаразкі да мінус 5 градусаў, месцамі прагназуецца 1—5 градусаў вышэй за нуль. Удзень будзе 8—14 цэпала. Восень. Другі месяц, аднак.

Сяргей КУРКАЧ.

БУДЗЕМ З ДРАНІКАМІ

Што прапануюць для харчовай бяспекі зімой сельскагаспадарчыя кірмашы Магілёўскай вобласці

Яшчэ далёк было чуваць, як у скверы 40 гадоў Перамогі ў Магілёве гучыць музыка і артысты нешта спяваюць пра бульбу і дранікі. Арганізатары прымеркавалі да чарговага кірмашу свята ў народных традыцыях «Багач». Пад спевы калектываў мастацкай самадзейнасці ішоў бадзёры гандаль сёлетнім ураджаем.

Сельскагаспадарчыя кірмашы працуюць у Магілёве з верасня і кожныя выходныя мяняюць сваё месца дыслакацыі, каб быць бліжэй да спальных раёнаў. Жыхарам так лягчэй данесці дадому тавар. Гэтым разам гандаль разгарнуўся, лічы, у цэнтры горада, і народ ішоў сюды болей адпачыць, чым атаварыцца. У продажы было ўсё: пачынаючы ад шашлыкшай, заканчваючы садавінай-

гароднінай. І ніхто без кліентаў не сумаваў.

На свята прыехалі аб'яднання праектам сыравары са Слаўгарадскага, Чарыкаўскага і Краснапольскага раёнаў, прапанавалі «Фермерскі сыр для ўсёй сям'і». У асартыменце — 17 найменняў, і гэта толькі траціна ад таго, на што здольныя сыравары. Людміла Ерафеева са Слаўгарадскага раёна — сыравар са стажам, аўтарытэтна заяў-

ляе, што з малаком праблем няма, а значыць, увесць год будзем са смачнымі самаробнымі сырамі. У суразмоўніцы, напрыклад, тры каровы і тры казы. Смяецца, што, калі попыт на малако павялічыцца, фермеры дапамогуць. Кожны дзень сыравары робяць па 10 кілаграмаў сыру, і ўсё разыходзіцца. У Людмілы нават аграсядзіба ў Гіжэнцы называецца «Сырная». Турысты там вельмі любяць адпачываць.

Іду да палаткі, дзе ўтварылася вялікая чарга. Высвятляецца, што бульба тут каштуе на 20 капеек танней, чым у астатніх, — усяго рубель.

— Бульбу і іншую гародніну бяром у фермераў, — падзялілася прадавачка. — Танней ужо не будзе, бульба, наадварот, даражэе. І не толькі бульба — морква, сталовыя буракі, капуста. Фермеры дыктуюць сваю цану.

Прадаўцы з Дашкаўкі прапанавалі вырашчаную на сваіх палетках бульбу — жоўценькую, апетытную. Гэта папулярныя ў Беларусі познія сарты «Брыз» і «Гала». Народ між тым не спяшаўся купляць, бо цана — рубель дваццаць за кіло. Але шмат хто браў тэлефончык «на ўсялякі выпадак». Калі трэба, бульбу

даставяць проста дадому. Цікаўлюся, чаму цана «кусаецца». У адказ хлопцы скардзяцца, што сёлетні ўраджай меншы чым леташні ў два разы. «Рубель дваццаць — адэкватная цана, — лічаць яны. — Гэта ж нядрарага ў параўнанні з тым, колькі ў бульбу ўкладзена сіл».

А вось з рыбай сёлета ўраджай, смяецца хлопец, які гандлюе амурам і таўсталоўкам. Ён прадастаўляе саўгас «Пална» з Быхаўскага раёна.

— Усе нашы прадпрыемствы прымаюць актыўны ўдзел у сельскагаспадарчых кірмашах у Мінску, Магілёве, Бабруйску і райцэнтрах, — падзялілася **начальнік упраўлення гандлю аблспажыўтаварыства Нэлі БЯКАСАВА**. — Мы прапануем плодаагароднінну прадукцыю, дзікараслую ягаду, у тым ліку журавіны, а таксама мясныя вырабы. У мінулыя выходныя ў скверы 40 гадоў Перамогі гандлявалі пяць нашых прадпрыемстваў. У Бабруйскім раёне мы ўдзельнічалі адразу ў трох кірмашах, непасрэдна ў горадзе — на вуліцы Максіма Горкага і на Бабруйскім рынку. А таксама выязджалі на свята «Глушанскі

хутарок». Наогул, у Магілёве і Бабруйску на цэнтральных рынках мы ўсе дні акрамя панядзелка (выхадны дзень на рынках) прапануем мясную, і плодаагароднінну прадукцыю. На раёнах сельскагаспадарчую прадукцыю ў поўным асартыменце прапануюць крамы 15 райспажыўтаварыстваў.

Што датычыцца непасрэдна Магілёва, то тут графік па кірмашах распісаны да 7 лістапада. Напрыклад, у найбліжэйшыя выходныя — 9 і 10 кастрычніка — яны разгорнуцца ў мікрараёнах Казіміраўка і Саломенка, а таксама ў раёне школы № 41 па вуліцы Фаціна.

— Ураджай сёлетні горшы па прычыне засушлівага лета, — паведаміў **начальнік аддзела камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Ілья МАЛЬЧУСКИ**. — На 4 кастрычніка было прыбрана 60% бульбы. Ураджайнасць 277 цэнтнераў з гектара супраць 352 леташніх. Горш ураджіла морква, капуста і сталовыя буракі. Але таго, што мы сабралі і яшчэ збыром, дакладна шчыц да будучага ўраджая.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

А НА ГРЫБЫ МОГУЦЬ СКІНУЦЬ ЦАНУ Ў... ТРЫ РАЗЫ!

Журналіст «Звязды» вывучыў цэны на сезонныя прадукты на «Смаленскім рынку» ў Віцебску

У мінулую суботу ў сталіцы паўночнага рэгіёна краіны не было сезоннага кірмашу харчовай прадукцыі. У гэты дзень тут праводзілася выстаўка-кірмаш ад устаноў адукацыі Віцебскай вобласці «Восенскі карагод». Старажылы пра такую акалічнасць ведаюць. Дыслакацыя — каля Лядовага палаца спорту. Тут можна купіць вырабы навучэнцаў і студэнтаў па вельмі прывабным цэнах. І галодным таксама не застанешся, бо рэалізуюць тое, што ўстановы адукацыі сельскагаспадарчага профілю вырошчваюць на сваіх агародах, у садах, ёсць і іншая прапанова. Таму можна і па ежу.

Традыцыйны восенскі кірмаш у Віцебску цяпер ладзіцца амаль кожную суботу насупраць будынка ратушы — сімвала абласнога цэнтра (на вуліцы Леніна). Некалькі гадоў таму яго праводзілі і ў раёне канцэртнай залы «Віцебск», дзе арганізуююць папулярныя мерапрыемствы падчас «Славянскага базару ў Віцебску». Цяпер паралельна з «ратушным кірмашом» аналагічныя арганізуююць у аддаленых ад цэнтры раёнах. Напрыклад, на Пралетарскай плошчы.

Аднак закупіцца і зразумець, што па чым, можна і на пастаянныя месцы продажу сезонных прадуктаў — «Смаленскім рынку». Знаходзіцца ён недалёка ад плошчы Леніна, батанічнага саду, Віцебскай абласной філармоніі, ТРК «Віцебск».

Дарэчы, пра энергетыку наведвання гэтага месца. На кірмашы мы любім хадзіць з-за элементу непрадаказальнасці. Што там прапануюць і па якой цане? Заўсёды ёсць надзея, што будзе танней,

чым на паліцах у крамах. Дарэчы, уласнае назіранне: на стацыянарным базары прадукты можна набыць трохі танней, чым на часовым сезонным кірмашы. Сам люблю хадзіць на рынкі бліжэй да закрыцця — у надзеі на дадатковыя зніжкі.

Яшчэ рынак — магчымасць выпадковай прыемнай сустрэчы, нагода пасядзець у кавярні напрыканцы дня, нагаварыць кампліменты прывабнай гандлярцы... Але гэта тэма для іншай публікацыі.

Наконт таго, што ў канцы рыначнага дня пакупнік можа атрымаць бонусы — праўда. Наўрад ці раней пачуеце фразу тыпу: «Калі дакладна зараз возьмеце, бо, бачыце, я збіраюся сыхodziць, танней будзе на...»

Ужо не ведаю, чым спадабаўся рынак, якая прадавала апенкі,

але прапанавала купіць невялікае вядро спачатку за 5 рублёў, праз прыкладна хвіліну — ужо за 3. Пры гэтым сцвярджала, што раницай бралі па 10 і дзякавалі.

Выбар грыбоў быў багаты. Я купіў лісічкі ў гандляркі сістэмы спажывецкай кааперацыі па добрай цане: каля 12 рублёў за кіло.

Калі на вулічных кірмашах цэны прыкладна аднолькавыя, то на стацыянарных за некалькі соцыяльна метравыя могуць адрознівацца ўдвая. У прыватнасці, заўсёды купляю зеляніну ў ларку, які належыць фермерскай гаспадарцы. Там пятушка каштуе 60—70 капеек, у перакупшчыкаў, якія недалёка, — рубель. Розніца цэн на бульбу працэнтаў на дваццаць і больш. У мінулую суботу яе на віцебскім базары прадавалі па

80 капеек — 1,20 рубля (гэта тыя з цэн, што кінуліся ў вочы). Агуркі ў сярэднім каштавалі 3,5 рубля. Прадавалі і за 3,3 рубля, і трохі больш — 3,7 рубля. Перац — 2—2,5 рубля за кіло.

Яблыкі можна было купіць за 1,5 рубля кіслае, салодкае — за 2—2,9 рубля. Грушу прапанавалі за 5,8—5,9 рубля за кілаграм (але можна было знайсці і па 4 рублі!). Вінаград куплялі па 4 рублі за кіло, персікі — 4,7 рубля. За кіло ківі ў сярэднім прасілі 6,5 рубля, гранат часцей за ўсё прадавалі за 7 рублёў, мандарыны — за 6,5 рубля, нектарыны — за 4,5—7 рублёў (чаму такая вялікая разбежка — пытанне адкрытае). Фундук прапанавалі за 12,5 рубля за кіло, грэцкія арэхі — 9,5 рубля. Лімон — за 6,5 рубля.

Мёду — не вельмі багаты выбар лакацыі, і ў сярэднім 0,5 літра каштаваў 10 рублёў. Кавун можна было купіць за 1 рубель, дыню — 2 рублі за кіло. Для параўнання: каля дома, дзе карпункт «Звязды», дыню прадавалі за 2,7 рубля. А, па меркаванні жыхельцоў, цана павінна быць меншай, чым на рынку. Тым больш што ў маім выпадку да базару пешшу хвіліны пяць.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, фота аўтара.

Андрэй САВІНЫХ:

«ЁСЦЬ СПРОБЫ ПЕРАКЛАСЦІ АДКАЗНАСЦЬ НА БЕЛАРУСЬ»

Перад тым, як вынесці на абмеркаванне ў Авальнай зале ніжняй палаты парламента праект закона аб рэадмісіі, дэпутаты вывучылі сітуацыю на месцы — павылі ў міжнародным пункце пропуску «Брузгі».

Праект Закона «Аб прыпыненні дзеяння Пагаднення паміж Рэспублікай Беларусь і Еўрапейскім саюзам аб рэадмісіі асоб, якія прыбываюць без дазволу» падрыхтаваны ў рамках мер у адказ на недружалюбныя дзеянні, прынятыя Еўрапейскім саюзам і яго дзяржавамі-членамі ў адносінах Рэспублікі Беларусь, паведамліў старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Андрэй САВІНЫХ. Документам прадуладжваецца вызваленне беларускага боку ад абавязальства выконваць названае пагадненне падчас перыяду яго прыпынення.

— Мы аналізуем усе дэталі, уважваем усе абставіны, — адзначаў старшыня парламенцкай камісіі.

Ён падкрэсліў, што ў Парламенцкай асамблеі савета Еўропы прынята рэзалюцыя, якая з'яўляецца чарговай спробай перакласці адказнасць за арганізацыю міграцыйнага крызісу на нашу дзяржаву.

— Мы сутыкнуліся з беспрэцэдэнтнай па сваім маштабах кампаніяй дэзынфармацыі супраць Рэспублікі Беларусь. Пры гэтым некаторыя структуры Еўрапейскага саюза робяць іншыя заключэнні. Праўда, не публічна, а ў рабочым парадку. Еўрапейскі суд па правах чалавека наогул выдаў прадлісанне захоўваць асноўныя стандарты ў адносінах мігрантаў, якіх затрымліва-

Фота БелаТА

юць на польскай і літоўскай граўніцах. Але гэтыя пазіцыі не публічныя, і мы сутыкаемся з вялікай масіраванай кампаніяй, якая працуе па прынцыпе «перакласці адказнасць з хворага галавы на здравую». Але туман дэзынфармацыі рана ці хутка разыдзецца, і мы ўсе даведаемся праўду, — лічыць Андрэй Савіных.

На яго думку, у гэтай сітуацыі беларускім парламентарыям трэба дзейнічаць спакойна, строга ў прававым рэчышчы. Выязно па-сяджэнне Камісіі па міжнародных справах якраз і было прысвечана дэталёваму разбору ўсіх пытанняў, звязаных з сітуацыяй на граўніцы, з прававым рэжымам стану мігрантаў і з тымі міжнароднымі пагадненнямі, якія былі падпісаныя Рэспублікай Беларусь з ЕС раней.

— Мы сутыкнуліся з адной непрыемнай сітуацыяй. Пагадненне, якое было падпісана з ЕС і датычыцца рэадмісіі мігрантаў як з тэрыторыі Беларусі, так і з тэрыторыі ЕС, цяпер Еўрапейскім саюзам не выконваецца. Пры гэтым без якіх-небудзь тлумачэнняў. Міністэрства замежных спраў на працягу доўгага часу прапануе правесці кансультацыі па гэтых пытаннях. У адказ — цішыня, — пракаментаваў сітуацыю старшыня Пастаяннай камісіі.

Па словах дэпутата Палаты прадстаўнікоў Алег ГАЙДУКЕВІЧА, беларусы гатовы сесці за стол перагавораў у любы момант.

— На жаль, пакуль мы чуюм толькі абвінавачванні ў адрас Беларусі, сутыкаемся з двайнымі і трайнымі стандартамі, чуюм падман і бачым, што людзі працягваюць пакутаваць, хварэюць і галадчаць. І адбываецца гэта на тэрыторыі тых краін, якія больш за іншых крычаць аб дэмакратыі і суверэнітэце, — абурэцца дэпутат.

На мэтазгоднасць часовага прыпынення Пагаднення аб рэадмісіі з ЕС указваў начальнік Дэпартаменту па грамадзянстве і міграцыі Міністэрства ўнутраных спраў Аляксей БЯГУН. У ліку прычын — спыненне ЕС выканання абавязальстваў аб рэадмісіі, а таксама спыненне праектаў міжнароднай тэхнічнай дапамогі, накіраваных на барацьбу з незаконнай міграцыяй. Фактычна прыпыненне Пагаднення беларускім бокам з'яўляецца мерай у адказ.

— Некаторыя гавораць аб тым, што Беларусь нібыта не змагаецца з нелегальнай міграцыяй. Але гэта не так. Мы толькі за дзевяць месяцаў гэтага года выявілі больш за адну тысячу парушэнняў міграцыйнага заканадаўства. Трыццаць пяць замежнікаў былі дэпартава-

ныя з тэрыторыі Беларусі за кошт бюджэтных сродкаў, — паведамліў Аляксей Бягун.

Між тым дэпартацыя — справа дарагая. Адпраўка аднаго нелегала абыходзіцца бюджэту каля адной тысячы долараў. За жывенне і верасень назіраецца рост зваротаў грамадзян трыццаці краін з хадайніцтвам аб атрыманні статусу бежанца ці дадатковай абароне. На цяперашні момант у краіне дзейнічаюць два цэнтры для бежанцаў у Віцебску і Гомелі. Па словах кіраўніка дэпартаменту, Беларусь у адрозненне ад Еўрапейскага саюза дапускае ўсіх замежнікаў да працэдур набывання статусу бежанца.

— Пагадненне аб рэадмісіі прадуладжвае працэдурны прыём і перадачы нелегальных мігрантаў, калі нелегальны мігрант выяўлены на тэрыторыі адной краіны, а падлягае адпаведна з устаноўленай працэдурай, перадачы другой краіне. І гэта будзе распаўсюджвацца на тых асоб, якім адмоўлена ў атрыманні статусу бежанца або ў дадатковай абароне, — патлумачыў Аляксей Бягун. — Калі пагадненне будзе прыпынена, то абавязальстваў па прыёме гэтых асоб у нас не будзе.

Спыненне пагаднення — мера часовая, і тэрмін яе будзе залежаць ад нармальнага адносінаў паміж Рэспублікай Беларусь і Еўрапейскім саюзам.

У ходзе выязнага пасяджэння дэпутаты азнаёміліся з практычным вопытам работы дзяржаўных органаў па прадухіленні зланыстваў, звязаных з парушэннем дзяржаўнай граўніцы, азнаёміліся з інфраструктурай транспартнага лагістычнага цэнтры і арганізацыяй электроннай чаргі, функцыянаваннем пункта пропуску «Брузгі» на беларуска-польскай граўніцы.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Чулі? У Кітаі заявілі аб магчымым з'яўленні «віруса Х»

Аб яго небяспечы папярэдзіў кіраўнік кітайскага цэнтры па кантролі і прафілактыцы захворванняў Гаа Фу.

Свет абавязкова сутыкнецца з новым вірусам у будучыні, заявіў кіраўнік кітайскага цэнтры па кантролі і прафілактыцы захворванняў (CDC) Гаа Фу на міжнародным форуме навукі і тэхналогій у грамадстве. Пра гэта паведаміла РІА «Навіны».

Штогадовы форум, у якім традыцыйна бяруць удзел прадстаўнікі ўрадаў, кіраўнікі кампаній і навуковых цэнтры з розных краін, праводзіўся ў анлайн-фармаце ў мэтах прадухілення распаўсюджвання каранавіруса. Да пандэміі ён штогод праходзіў у японскім горадзе Кіёта. Асабліва ўвагу выклікала выступленне Гаа Фу. Паводле яго слоў, на сённяшні дзень свет сутыкнуўся не толькі з пандэміяй каранавіруснай інфекцыі, але і з «інфадэміяй, калі актуальна інфармацыя і дэзынфармацыя пералятаюцца». Вучоны адзначыў, што «вірус Х» сёння нікому не вядомы. Ён можа паўстаць у любым месцы і ў любы час.

Гаа Фу прапанаваў прынцып узаемадзеяння ў мэтах прадухілення мер па супрацьдзеянні новаму вірусу. «Для будучыні чалавецтва неабходна працаваць над вырашэннем праблемы разам, — заўважыў эксперт. — У сувязі з чым я прапаную «прынцып чатырох С»: супрацоўніцтва (cooperation), суперніцтва (competition), зносіны, або абмен інфармацыяй (communication), і, нарэшце, каардынацыя, часам і з трымаі бокам (coordination)». З вышэйзгаданых прынцыпаў спецыяліст асабліва адзначыў абмен інфармацыяй. Паводле яго слоў, менавіта адкрыты абмен інфармацыяй з боку Кітая дазволіў навукоўцам па ўсім свеце прыступіць да распрацоўкі вакцын ад каранавіруснай інфекцыі ў сціслыя тэрміны.

Раней кіраўнік Сусветнай арганізацыі аховы здароўя (СААЗ) Тэдрас Гебрээсус прадказаў з'яўленне новага смяротнага віруса. Эксперт адзначыў, што чалавецтва не ў апошні раз сутыкнулася з глабальнай эпідэміяй. «Згодна з эвалюцыйнымі ацэнкамі, з'явіцца новы вірус, які патэнцыйна будзе яшчэ больш заразны і больш смяротны, чым цяперашні вірус», — адзначыў кіраўнік СААЗ. Ён нагадуў, што галоўны рухавік пандэміі — гэта адсутнасць міжнароднай салідарнасці і жадання краін дзяліцца рэсурсамі і тэхналогіямі. Паводле яго слоў, «калі ісці па старой дарозе, то прыйдзеш да таго ж выніку — да смерці, які негатовы, небяспечны і не з'яўляецца справядлівым».

Як вядома, у сакавіку гэтага года кіраўнікі больш як 20 дзяржаў, урадаў і міжнародных арганізацый выступілі за распаўсюду міжнароднага дагавора для барацьбы з пандэміяй. «Мы перакананыя, што дзяржавы павінны сумесна працаваць над стварэннем новага міжнароднага дагавора аб папярэдняй падрыхтоўцы да пандэміі і барацьбе з імі. Такое новае калектыўнае абавязальства стане важнай вяхой на шляху процідзеяння пандэміі на самым высокім палітычным узроўні», — адзначалася ў сумеснай заяве. Праўда, такі намер так і застаўся на дэкларатывым узроўні.

Міжнародная група навукоўцаў паведаміла, што эксплуатацыя дзікіх жывёл уплывае на з'яўленне пандэміі. Яны звязалі зніччэнне дзікай прыроды чалавекам са з'яўленнем і распаўсюджваннем новых інфекцыйных захворванняў. У ходзе даследавання высветлілася, што ў першую чаргу вірусы атакуюць жывёл, але часта могуць муцываць і прыстасоўвацца да жыцця ў арганізме чалавека. Узнікненне новых смяротных вірусаў адбываецца з прычыны вымушанага перамяшчэння папуляцый жывёл, якое выклікана пал'яваннем, дэградацыяй асяроддзя пражывання і ўрбанізацыяй. «Нам трэба знайсці спосабы бяспечнага суіснавання з дзікімі жывёламі, паколькі ад іх зыходзіць пагроза заражэння», — пакрысьліла эпідэміялаг Крысціна Джонсан. Нягледзячы на тое што ўрбанізацыя і дзейнасць чалавека зменшылі разнастайнасць жывёл на планеце, некаторыя віды з іх сталі надзвычай шматлікімі. Па словах экспертаў, да іх адносяцца і тыя ж кажаны, якія доўга адаптаваліся да паводнаў чалавека.

Раней галоўны інфекцыяніст ЗША Энтані Фаўчы казаў, што навукоўцам неабходна прыняць шэраг мер, якія дазволіць падрыхтавацца да наступнай пандэміі. Сярод іх — паліпашыненне метадаў стварэння вакцын і паліпашыненне кампанентаў прэпаратаў, «якія раней ужываліся супраць узбуджальнікаў», і што больш важна — распрацоўка «новых малекул, што дазваляюць уздзейнічаць на ўразлівую частку вірусаў». Таксама неабходна выкарыстоўваць інфармацыю, атрыманую падчас даследаванняў вірусаў, якія адносяцца да таго ж сямейства, што і SARS-CoV-2, заклучыў Фаўчы.

Другой пандэміі, падобнай да пандэміі каранавіруса, чалавецтва можа не вытрымаць, папярэджаў дырэктар расійскага Нацыянальнага даследчага цэнтры эпідэміялогіі і мікрабіялогіі Цэнтра імя Мікалая Гамалеі Аляксандр Гінбург. Паводле яго слоў, трэба мець дакладны план дзеянняў на выпадак чарговай пандэміі — аналагічны плану дзеянняў пры нападзе на дзяржаву.

Захар БУРАК.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Фумія Кісіда стаў сётым прэм'ер-міністра Японіі

Былы кіраўнік МЗС Японіі Фумія Кісіда абраны сётым прэм'ер-міністрам краіны, паведаміла ВВС.

На мінулым тыдні 64-гадовы Фумія Кісіда выйграў гонку за права стаць наступным прэм'ер-міністрам Японіі, узначыўшы Ліберальна-дэмакратычную партыю. А 4 кастрычніка японскі парламент большасцю галасоў зацвердзіў яго на пасадзе прэм'ера.

Фумія Кісіда змяніў на гэтай пасадзе Ёсіхіда Сугу, які вырашыў сысці ў адстаўку ўсяго праз год знаходжання на пасадзе з-за рэзкага падзення рэйтынгаў кіруючай Ліберальна-дэмакратычнай партыі, якое звязваюць з няўдалай барацьбой з пандэміяй.

Адна з першачарговых задач новага, самага прэм'ер-міністра — прывесці ЛДП да перамогі на ўсеагульных выбарах, якія павінны прайсці ў Японіі да канца лістапада. Папулярнасць партыі ўпала з-за рашэння прывесці Алімпійскія гульні ў Токіа, супраць чаго пратэставалі жыхары краіны, паколькі ў Японіі расла колькасць заражэнняў каранавірусам.

Як паведаміла РІА «Навіны», у сувязі з прызначэннем Фуміі Кісіды на пасадку прэм'ер-міністра Японіі сёння таксама быў абвешчаны састаў новага ўрада краіны.

Нобелеўскую прэмію па медыцыне прысудзілі вучоным Джуліусу і Патапуцяну

Нобелеўская прэмія па медыцыне за 2021 год прысуджана вучоным Дэвіду Джуліусу і Ардэму Патапуцяну, якія вывучалі, як жывыя арганізмы рэагуюць на тэмпературу і дотык.

Пра гэта ў панядзелак абвясціў у Стакгольме Нобелеўскі камітэт пры Каралінскім медыцынскім інстытуце.

У Швецыі ў ДТЗ загінуў аўтар карыкатур на прака Мухамеда

Шведскі аўтар карыкатур на прака Мухамеда Ларс Вілкс і яго ахова — двое паліцейскіх — загінулі ў нядзелю ў выніку сутыкнення грузавіка з іх аўтамабілем на магістралі па поўдні Швецыі. Пра гэта паведаміла тэлеканал SVT.

Паводле яго звестак, абедзве машыны загарэліся пры сутыкненні, кіроўца грузавіка таксама атрымаў сур'ёзныя траўмы. Інфармацыя пра тое, як адбылася аварыя, пакуль няма. Вілкс з'яўляецца аўтарам эскіза скульптуры для дарожнай развязкі ў выглядзе сабакі з галавой прака Мухамеда. У лістападзе 2007 года мільяонаў быў надрукаваны ў шведскай газеце Nerikes Allehanda. Публікацыя справакавала абурэнне мусульман у многіх краінах свету. Па некаторых даных, баевікі тэрарыстычнай сеткі «Аль-Каіда» абяцалі \$100 тысяч за галаву мастака.

З тых часоў карыкатурыст жыві пад аховай паліцыі.

АКТЫЎНАЕ ДАЎГАЛЕЦЦЕ

Не «дажываць», а жыць якасна!

Падкінуць гіру, з лёгкасцю выбрацца з задымленага пакоя і праспяваць частушкі ў кепцы ўнука — усё гэта могуць пенсіянеры Лідскага раёна. У гэтым пераканаліся журналісты і намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Іван ЛАЎРЫНОВІЧ падчас прэс-тура, прымеркаванага да Дня пажылых людзей.

Сёння сталыя людзі не адчуваюць сябе пакінутымі — увесь час удасканальваюцца ўмовы для сацыяльнай уключанасці іх ва ўсіх сферах жыццядзейнасці.

Так, напрыклад, 76-гадовы Валеры Сліўкін стаў таленавітым экскурсаводам у Лідскім гісторыка-мастацкім музеі. Ён, старшы навуковы супрацоўнік музея, з лёгкасцю завалодае ўвагай людзей усіх узростаў.

— Я заўсёды быў вельмі актыўным, — прызнаецца Валеры Сліўкін. — Ужо ў 26 гадоў стаў кандыдатам навук. Потым шмат працаваў на Калыме і Далёкім Усходзе, адкрыў тры радовішчы золата... А потым здаў: сэрца прыхапіла, вярнуўся на Радзіму да сваіх пажылых бацькоў. Думаў, ужо ўсё — дажываць прыехаў, але родная зямелька вылечыла: малачко казінае, гародніна са свайго агарода — так патроху аднавіўся і зноў развіў бурную дзейнасць (смяецца). Ліда — мой горад, тут мае настаўнікі, сябры. Тут я адчуваю сябе шчаслівым і патрэбным. На экскурсіі прыходзяць і школьнікі, і пенсіянеры, і будаўнікі, і аіцішнікі, і рабочыя з завода, і да кожнага трэба знайсці падыход, гаварыць на іх мове. Гэта вельмі цікава — і мне гэта ўдаецца дзякуючы вялікаму жыццёваму вопыту.

Алег Леўшуноў, вучань мясцовага ліцэя, з захапленнем пацвердзіў словы Валеры:

— Экскурсавод найцудоўнейшы — гаворыць не манатонна, а з незвычайнай інтанацыяй, і распаўвадае вельмі цікава...

Дырэктар музея Вольга Піліпчук дадае, што ў музеі працуе не толькі Валеры Сліўкін. Пажылыя грамадзяне задзейнічаны ў пастаноўках для гасцей, працуюць у залах. А яшчэ для іх праводзяцца вечарыны з настольнымі гульнямі, музыкай і танцамі.

А вось у Лідскім адукацыйным цэнтры бяспечна жыццядзейнасці МНС людзі сярэбранага ўзросту вучацца правілам пажарнай бяспекі, аказанню медыцынскай дапамогі, паводзінам у ліфце, лесе,

на вадзе і іншых месцах. Так, напрыклад, падчас наведвання журналістамі цэнтру інспектар сектара прапаганды Лідскага РАНС Вадзім Бартэль дапамагаў пенсіянерам са Шчучынскага раёна акулцаваць ў атмасферу надзвычайнай сітуацыі на інтэрактыўных пляцоўках. Ён нагадаў, што горад — месца павышанай небяспекі, і не варта адцягваць сваю ўвагу на мабільны тэлефон на праезнай частцы. У інтэрактыўным пакоі «Лес» пажылыя людзі маглі пасядзець на плянках і ўспомніць, як трэба апранацца, адпраўляючыся ў грыбы, як сябе паводзіць падчас навальніцы. Калі ж прыйшоў час успомніць пра пажарную бяспеку, госці паказвалі сабе нервы, выбіраючыся з задымленага пакоя пад «воклічы людзей», якія выдавала калонка ў памяшканні.

А вось пажылыя валанцёры з Воранава ездзяць па школах, сельскіх клубах і тэрытарыяльных цэнтрах сацыяльнай абароны, нагадваючы аб правілах бяспечных паводзін з агнём.

— У нас агульная мова і з малымі, і са старымі, — сказала 78-гадовая Антаніна Мялько. — Мы — яркія і вясёлыя. Але, самае галоўнае, мы не толькі выступаем, а і ў штодзённым жыцці кажам пра гэта сябрам, знаёмым, суседзям, вучым бяспечы ўнукаў.

У Лідскім раённым тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва наведвальнікі аддзялення дзённага знаходжання для грамадзян пажылага ўзросту пагаварылі з журналістамі. Так, пенсіянерка Людміла Сямёнава расказала, што ёй сумавець няма калі, бо ў панядзелак

абслугоўвання пажылыя маюць камп'ютарнай адукаванасці, вучаць замежныя мовы, займаюцца на трэнажорах, атрымліваюць кваліфікаваную дапамогу псіхолага і іншае. У асобным памяшканні нядаўна з'явілася сучаснае швейнае абсталяванне, у тым ліку вялікі раскройны стол, вязальныя і вышывальныя машыны.

У Лідскай раённай бальніцы мы не затрымліваліся ў сувязі з няпростай эпідэмічнай сітуацыяй, затое даведаліся, як наладжана работа эндарыналагічнай службы паліклінікі ў рамках праекта «Школа цукровага дыябету» для пажылых людзей. Наведвальнікі гэтай школы вучацца правільна харчавацца, даведваюцца пра сакрэты пахудзення і робяць сабе ін'екцыі інсуліну.

У спартыўна-аздараўленчым комплексе «Алімпія» пазнаёмліліся з пажылымі людзьмі, якіх прывозяць з розных раённых ТЦСАНу паплаваць у басейне. Дарэчы, даў такіх наведвальнікаў дзейнічае 50-працэнтная зніжка на абанементам, і восьмю заняткаў на месяц каштуюць для іх усяго дваццаць рублёў.

— Бываю тут два разы на тыдзень. Раней спортам не займалася, працавала эканамістам. Прыходжу сюды з задавальненнем — і не толькі дзеля здароўя, але і па зносіны, — гаворыць 76-гадовая Сафія Курьловіч. — Пасля заняткаў фізкультурай, наведвання бальнай адчуваю сябе маладзейшай і больш бадзёрай. Тут у мяне з'явілася шмат сяброў-аднадумцаў.

Намеснік міністра і сам пераканавы ў тым, што спартыўныя мерапрыемствы збліжаюць лю-

дзея любых узростаў. Іван Лаўрынович паўдзельнічаў у флэш-мобе «Спорт для усіх!» разам з жыхарамі Ліды.

У рамках прэс-тура ў Доме культуры Ліды адбылася дыялогавая пляцоўка «Актыўнае даўгалецце як каштоўнасць грамадства». Бакі абмеркавалі пытанні удасканалення дзяржаўнай палітыкі ў галіне абароны інтэрасаў пажылых людзей, практыкі стварэння даступнага асяроддзя жыццядзейнасці.

— Мы сабраліся ў Лідскім рэгіёне невыпадкава, ён вялікі (у ім пражывае 135 тысяч жыхароў) і тут мы маем магчымасць назіраць паскоранае сацыяльна-эканамічнае развіццё, — сказаў Іван Лаўрынович. — Мы на свае вочы пераканаліся, як адказна ставяцца ў раёне да рэалізацыі задач нацыянальнай стратэгіі «Актыўнае даўгалецце — 2030». Многае, што мы ўбачылі, можна распаўсюдзіць і на ўсю краіну. Дарэчы, налета ў нас запланавана вялікая работа ва ўрадзе па мадэрнізацыі заканадаўства ў сацыяльнай сферы. Будзем арыентавацца на больш індывідуальныя метады і формы работы з пажылымі грамадзянамі, каб ніхто

не застаўся ўбаку. Мэта застаецца ранейшай — стварэнне ўмоў для найбольш поўнай і эфектыўнай рэалізацыі патэнцыялу пажылых грамадзян, устойлівага павышэння якасці іх жыцця з дапамогай сістэмнай адаптацыі дзяржаўных і грамадскіх інстытутаў да праблем старэння насельніцтва.

Завяршыўшы прэс-тур святочным канцэртм, прымеркаваным да Дня пажылых людзей.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.
Фота аўтара.

КЛОПАТ АБ ПАЖЫЛЫХ — ПРЫЯРЫТЭТ САЦЫЯЛЬНАЙ ПАЛІТЫКІ

Беражлівае стаўленне да пажылых людзей — менталітэт беларускага народа, і мы можам гэтым ганарыцца, заявіла старшыня Пастаяннай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях Палаты прадстаўнікоў Людміла КАНАНОВІЧ.

— Падтрымка старэйшага пакалення — прыярытэтны кірунак сацыяльнай палітыкі ў нашай краіне. Усіх нас аб'ядноўваюць традыцыя і каштоўнасць — клопат аб пажылых людзях, — адзначыла парламентарый.

Яна падкрэсліла, што ўдзельная вага пажылых грамадзян расце. У свеце кожную хвіліну два чалавекі адзначаюць сваё шасцідзесяцігоддзе. У нашай краіне каля 15 %

грамадзян ва ўзросце 65 гадоў і старэй, і Беларусь — таксама старэючая краіна. У краінах былога СССР па гэтым паказчыку лідзіруе Украіна, там 22-24 % пажылых людзей, а вось у Таджыкістане — усяго 5,8 %. У Італіі, Партугаліі, Грэцыі, Германіі ўжо сёння ўдзельная вага людзей сталага веку складае 30 %. І гэта агульнасусветная тэндэнцыя.

— Наша задача — на дзяржаўным узроўні забяспечыць жыццяздольную, гнуткую і эфектыўную сістэму сацыяльнай абароны і актыўнага даўгалецця. На выкарыстанне патэнцыялу пажылых людзей і змякчэнне наступстваў старэння насельніцтва і накіравана Нацыянальная стратэгія Беларусі «Актыўнае даўгалецце — 2030», якая была

прынята ў канцы мінулага года. Яе мэта — фарміраванне грамадства для ўсіх узростаў, стварэнне ўмоў для найбольш эфектыўнай рэалізацыі пажылых грамадзян, — звярнула ўвагу Людміла Кананович.

Для падтрымкі пажылых людзей у краіне сфарміравана сетка ўстаноў сацыяльнага абслугоўвання. У Беларусі працуюць 146 цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва і 83 дамы-інтэрнаты. У пажылых людзей з актыўнай жыццёвай пазіцыяй запатрабаваны мерапрыемствы ў тэрытарыяльных цэнтрах. Каля дзвюх тысяч пажылых грамадзян і самі становяцца валанцёрамі: аказваюць дапамогу людзям сталага ўзросту.

У Беларусі жыве 14 тысяч ветэранаў і асоб, якія пацярпелі ад наступстваў Вялікай Айчыннай вайны, а таксама 129 тысяч адзіночкі пажылых грамадзян. Штогод праводзіцца работа па абследаванні ўмоў, у якіх пражываюць гэтыя людзі, у іх цікавацца, якая патрэбна дапамога, і аказваюць яе. Сёлета 21 ліпеня быў прыняты Указ кіраўніка дзяржавы № 281 «Аб выплаце матэрыяльнай дапамогі асобным катэгорыям грамадзян да Дня Перамогі», і з 2022 года такія выплаты будуць праводзіцца штогадова. Могуць атрымліваць пажылыя грамадзяне і адрасную дапамогу. Летас яе атрымалі каля 130 тысяч непрацаздольных грамадзян, агульная сума выплат складала каля 60 мільянаў рублёў.

Алена КРАВЕЦ.

Сацыяльны ракурс

І ЛЕКАМІ, І СЛОВАМ УВАГІ

Урач сельскай амбулаторыі нярэдка наведвае сваіх пацыентаў па месцы жыхарства

Пенсіянерка Надзея Балабушка нядаўна прайшла курс лячэння ў дзённым стацыянары сельскай амбулаторыі і стала пачуваць сябе значна лепей. За гэта яна вельмі ўдзячная сваім медыкам. А рашэнне аб прызначэнні лячэння прымала ўрач агульнай практыкі загадчыца Тэвельскай бальніцы сясцёрнскага догляду Юлія ШЧАЦІНЕЦ падчас наведвання пацыенткі дома.

Медустановай у Тэўлях называецца бальніца, там знаходзіцца на пастаяннай аснове 25 чалавек у палахах сясцёрнскага догляду. У склад бальніцы ўваходзіць і амбулаторыя, дзе Юлія Віктараўна штодня вядзе прыёмы. Зараз у зону абслугоўвання амбулаторыі ўваходзяць 22 вёскі з трыма ФАПамі і насельніцтвам 1971 чалавек.

Звычайна сельскі доктар зранку да абеду вядзе прыём пацыентаў па месцы, пасля абеду яна ўжо часцей працуе на выездзе. Раз на тыдзень выезджаюць з медсястрой у Стрыгава і Глінянку на ФАПы. У Казішчы зараз няма фельчара, туды выезджаць даводзіцца і часцей, у асноўным па выкліках.

— Асабліва ўвага ўдзяляецца пажылым людзям, якія стаюць на дыспансерным уліку, — гаворыць Юлія Шчацінец. — У іх, як правіла, маецца шэраг хранічных захворванняў, многія не могуць самастойна дабрацца на прафілактычны агляд, асабліва калі яны жывуць у адной з аддаленых вёсак. Тады агляд мы праводзім па месцы жыхарства пацыентаў. Выбіраем нейкі дзень для наведвання, напярэдадні тэлефануем, папярэджваем, каб не снедалі, бо будзем браць кроў на аналіз, і накіроўваемся ў вёску. Выездаем з медсястрой, робім забор крыві, па месцы праводзім кардыяграму. Па выніках агляду робім карэкціроўку схемы лячэння, бывае, запрашаем прай-

сці курс кропельніц альбо ўколаў ва ўмовах дзённага стацыянара. Ёсць такая магчымасць, і многія высюквыя жыхары яе выкарыстоўваюць.

Падчас везду па выкліку, асабліва ў аддаленую вёску, стараемся ахапіць большую колькасць пацыентаў, — працягвае доктар. — Найперш у зоне ФАПа Казішча. Там вельмі многа пажылых людзей. Бывае, прыедзеш да адной бабулькі па выкліку, а яна кажа, што і суседка прасіла зайсці паглядзець. Ну і, вядома, заходзім. Відавочна, што сталым

людзям, бывае, дапамагаюць не столькі лекі, колькі ўвага і добрыя слова.

Урач адзначае, што вельмі прыемна працаваць з тымі пацыентамі, якія дэманструюць свядомасць і паслухнасць. Ёсць у яе такія, хто па рэкамендацыі доктара вядзе дзённік ціску: запісвае, які ціск быў у 9 гадзін раніцы, у 12 дня, вечарам. З такім дзённікам лягчэй адсачыць, ці эфектыўная схема лячэння яе падабраная, ці варта нешта ў ёй мяняць. Бывае, трэба наведваць пенсіянера, каб упэўніцца, што ён прымае прызначаны ле-

кі, і прытым правільна. Так што дома ў сваіх пацыентаў сельскі доктар — гошч не радкі.

У распрадзэнні медыка ёсць машына. Праўда, два разы на тыдзень машына ідзе ў райцэнтр па прадукты, адвозіць аналізы ў лабараторыю. Калі транспарт пад рукой няма, а паступае тэрміновы выклік, Юлія Віктараўна сядзе за руль свайго аўта і едзе. Так было і ў дзень наведвання карэспандэнта. Пенсіянерка званіла і прасіла прыбыць тэрмінова.

Юлія Шчацінец працуе ў Тэўлях пяты год пасля заканчэння Гродзенскага медуніверсітэта і інтэрнатуры. Сама родам з Кобрына. Кожны дзень ездзіць на работу з горада за 20 кіламетраў. Спачатку была тэрапеўтам, у 2019 годзе прайшла перападрыхтоўку і стала ўрачом агульнай практыкі. «Прывыкла тут, людзей ведаю, людзі — мяне. Працаваць даводзіцца цэлы дзень, спачатку было цяжка. Цяпер усё ўвайшло ў каляну. Праў-

да, занятая да васьмі вечара кожны дзень. Апошнім часам яшчэ выезждаем і робім прышчэпкі ў вёсках», — кажа доктар.

Галоўны ўрач Кобрынскай ЦРБ Мікалай БРАШКО ў размове з карэспандэнтам газеты адзначыў:

— Зараз у амбулаторыях, участковых бальніцах раёна паспяхова працуюць маладыя ўрачы, якія не так даўно прыйшлі па размеркаванні і паспелі зарэкаментаваць сябе добрымі спецыялістамі. Гэта і Юлія Шчацінец, і яе калегі, напрыклад Аксана Ячнік у Імянінах, Вольга Богнат у Дзівіне. А ўсяго дапамогу сельскаму насельніцтву раёна аказваюць 110 амбулаторыяў, тры участковыя бальніцы, адна бальніца сясцёрнскага догляду, 35 ФАПы. Актыўна вядзецца вакцынацыя насельніцтва дома. У гэтым кірунку плёна супрацоўнічаем з сельгаспрадпрыемствамі і мясцовай уладай.

Святлана ЯСКЕВІЧ, Кобрынскі раён.

Актуальна

ПРЫКЛАД БУДУЧЫХ МЕДЫКАЎ

Валанцёрскі рух Гомельскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта набірае абароты

На мінулым тыдні ў адным з вучэбных карпусоў ВНУ аднавіў работу студэнцкі кол-цэнтр: працуюць з кантактамі першага ўзроўню для ранняга выяўлення пацыентаў з каранавіруснай інфекцыяй. Плануецца, што студэнцкі кол-цэнтр будзе аказваць дапамогу ўсім паліклінікам Гомеля.

Прынамсі, больш за два дзясяткі студэнтаў розных курсаў Гомельскага дзяржмедыцынскага ўніверсітэта выказалі добраахвотнае жаданне дапамагчы пры эпідэміялагічных расследаваннях у Гомельскім раённым цэнтры гігіены і эпідэміялогіі. Плануюць гомельскія студэнты-медыкі таксама дапамагчы выяўляць ачагі заражэння каранавіруснай інфекцыяй.

— На базе вучэбнага модуля «Чырвоная зона» ў лабараторыі практычнага навування валанцёры-навабранцы прайшлі навучанне, дзе ў бяспечных умовах адпрацоўвалі навыкі працы ў ковідных аддзяленнях, — распавяла прэс-сакратар Гомельскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта Алена СМІРНОВА.

Плануецца, што ўжо на бягучым тыдні валанцёры пойдучы ў стацыянары, каб дапамагчы рэабілітацыі хворых.

— Трэба адзначыць, што паранейшаму нагрузка на сістэму

Падчас медыцынскага агляду перад вакцынацыяй.

аховы здароўя рэгіёна значная, а таму добраахвотна дапамога студэнтаў Гомельскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта ў агульную справу дакладна лішняя не будзе, — упэўненая прэс-сакратар.

Між тым гомельскія студэнты-медыкі падаюць прыклад актыўным уключэннем у прышчэпачную кампанію супраць каранавіруснай інфекцыі, якая працягвае набіраць абароты ў рэгіёне. Будучыя медыкі перакананы: вакцынацыя дазволіць абараніць ад захворвання іх саміх, а таксама засцераж іх родных.

З канца верасня ў Гомельскім медуніверсітэце пачаўся чарговы этап вакцынацыі студэнтаў.

У пункце аховы здароўя навукальнай установы ўсе ахвотныя маюць магчымасць прышчэпіцца вакцынай «Спадарожнік Лайт», прызначанай у тым ліку для вакцынацыі маладых людзей. Дарэчы, Гомельскі дзяржмедыцынскі атрымаў вакцыну «Спадарожнік Лайт» першым сярэд ВНУ Гомельшчыны. Дэканыты факультэта склалі спісы ахвотных праціці вакцынацыю, а прафсаюзны камітэт студэнтаў кожнаму, хто прышчэпіўся, перадае памятку падарунак. Адна з такіх студэнтаў, піякурніца Анастасія Зяленская, запісалася на прышчэпку ў ліку першых. Яна падзялілася сваім поглядам наконт вакцынацыі:

— Вакцына супраць каранавіруса бяспечная для здароўя — не ўтрымлівае ўласнага віруса, а значыць, захварэць ім у выніку прышчэпкі ці заразіць іншых немагчыма. Арганізм рэагуе на прышчэпку сапраўды гэтак жа, як і на іншыя прышчэпкі. Імунітэт выпрацоўваецца праз тыдзень і дасягае максімуму праз чатыры тыдні. Дзейнічаць вакцына будзе каля паўгода. Нават калі прышчэплены чалавек захварэе, верагоднасць развіцця ўскладненняў і цяжкага развіцця захворвання будзе значна ніжэйшай, чым у непрышчэпленых.

Будучы медык дадае: у яе акружэнні досыць актыўна вак-

цынаюцца. Напрыклад, у яе групе калі 90 % студэнтаў зрабілі прышчэпку.

— Я назіраю, што большасць моладзі робіць прышчэпкі і хоча, каб іх бацькі рабілі прышчэпкі. Маладыя людзі перажываюць за тое, што адбываецца, — падзялілася пасля вакцынацыі студэнтка Ганна Кузьмінчы. Дзяўчына чалава пачатку вакцынацыі «Спадарожнік Лайт» і без ваганняў прыйшла на прышчэпку.

Між іншым, вакцынацыя студэнтаў у Гомельскім дзяржмедыцынскім ўніверсітэце пачалася яшчэ ўвесну. За гэты перыяд ад каранавіруснай інфекцыі было прышчэплена больш за палову студэнтаў старэйшых курсаў.

Цяпер жа толькі ў апошнія дні прышчэпіліся 50 студэнтаў медыка-дыягнастычнага факультэта.

— Нашы студэнты навукацца на клінічных базях, яны бачаць, як працуюць калегі-ўрачы, не па чутках ведаюць, што са з'яўленнем дэльта-штама эпідэміялагічная сітуацыя ў рэгіёне пагоршылася, — падкрэслівае дэкан медыка-дыягнастычнага факультэта ГДМУ Ірына НАЗАРАНКА ўсвядомленае стаўленне сваіх студэнтаў да вакцынацыі.

Урачы дыягнастычнага і прафілактычнага профіліяў вельмі запрабаваны ў пандэмію COVID-19. Студэнты бяруць з іх прыклад і максімальна хочучы засцерагчы ўласнае жыццё, а таксама родных і блізкіх.

У ВНУ прышчэплены ад каранавіруснай інфекцыі больш за 200 студэнтаў на лячэбным факультэце.

— Не менш чым паўгода нашы студэнты будуць абароненыя, а мы спадзімся, што і больш, — адзначыла дэкан лячэбнага факультэта ГДМУ Наталія ГРАМЫЦА. — Вакцынацыя дапамагае. Вакцынаванне хворыя не ляжаць у рэанімацыі. Калі і хварэюць, то ў лёгкай форме. Таму ад усіх студэнтаў і супрацоўнікаў лячэбнага факультэта і ўніверсітэта мне хацелася б

звярнуцца да грамадства: вакцынуецца, вакцынуюцьце сваёй! Калі ў нас ёсць хоць невялікі шанец зрабіць вакцынацыю.

Прынамсі, атрымаць вакцыну «Спадарожнік Лайт» цяпер маюць магчымасць студэнты ГДУ імя Ф. Скарыны. У ВНУ таксама прыступілі да вакцынацыі. Апытанне і папярэдні медыцынскі агляд перад прышчэпкай праводзіць загадчыца філіяла № 6 Гомельскай цэнтральнай гарадской паліклінікі. Магчымасць прышчэпіцца гэтым тыпам вакцыны ёсць і ў студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі, і ў навучанцаў каледжаў і ліцэяў. Па інфармацыі Гомельскага абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, аднакампанентнай вакцынай «Спадарожнік Лайт», прызначанай у першую чаргу для вакцынацыі студэнцкай моладзі, у вобласці ўжо прышчэпілася больш за 1400 студэнтаў.

Наталія КАПРЫЛЕНКА.

У тэму

Згодна з апошнімі данымі Гомельскага абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, першым кампанентам вакцыны ад COVID-19 у рэгіёне прышчэпена 28 % дарослага насельніцтва. Сярод буйных адміністрацыйных тэрыторый вобласці лідары па вакцынацыі першым кампанентам — Гомель (34 %), Гомельскі раён (32 %), Мазыр (27 %). Сярод рэгіёнаў з меншай колькасцю насельніцтва пераыгналі адзінку ў 30 % Брагінскі, Добрушскі, Лоеўскі, Нараўлянскі, Чачэрскі раёны.

Поўны курс вакцынацыі прайшлі 20 % насельніцтва вобласці. Высокая ўдзельная вага грамадзян, якія прайшлі поўны курс вакцынацыі (больш за 20 %), у Чачэрскім, Лоеўскім, Ельскім раёнах і Гомелі. Брагінскі раён — лідар па ўдзельнай вазе вакцынаваных: тут не адзначаецца ўздыму захворвання.

Меркаванне эксперта

Ігар СТОМА, рэктар Гомельскага дзяржмедыцынскага ўніверсітэта, доктар медыцынскіх навук, урач-інфекцыяніст, эксперт-спікер серыі відэаролікаў Міністэрства аховы здароўя «COVID-19 у пытаннях і адказах»:

— У свеце маецца шэраг платформ вытворчасці вакцыны супраць COVID-19, якія паказалі сваю эфектыўнасць. І, дарэчы, у шэрагу найбольш паспяхоўных па клінічнай эфектыўнасці і па бяспецы прызнана вектарная платформа — та я, на якой створана вакцына «Спадарожнік». Гэтая вакцына ў тым ліку вырабляецца на тэрыторыі Беларусі. На той жа платформе (трохі зменены вектар) вырабляецца вакцына кампаніі AstraZeneca. Платформы вакцын Pfizer-BioNTech, Moderna, якія таксама паказалі сваю эфектыўнасць, некалькі іншыя. Зрабіць прышчэпку тымі ліцэнзаванымі, дазволенымі і праверанымі вакцынамі, якія маюцца ў наўнасці. Усе вакцыны, што дапушчаны да выкарыстання ў нашай краіне, прайшлі належныя праверкі клінічнай эфектыўнасці і бяспекі.

Разам

«МЯККАЯ СІЛА» ЖАНОЧАГА РУКУ

Жанчыны — кансалідуючая і рухаючая сіла кожнага грамадства, іх місія шматгранная і разнастайная. Нароўні з мужчынамі яны дасягаюць прафесійных вышын, ствараюць сваю справу, падтрымліваюць тых, каму патрэбны дапамога і ўвага. Асабліва плённымі іх намаганні становяцца, калі яны збіраюцца разам, тым самым павялічваючы свой патэнцыял. Пра памкненні, планы і аб'яднанне намаганняў ва ўсіх сферах жыцця дзеля захавання агульнай спадчыны краін-суседкаў і выбудоўвання бяспечнай і стабільнай будучыні разважалі на круглым stole «Жанчыны за Саюзную дзяржаву: гістарычная, культурная і духоўная агульнасць» у Мірскім замку прадстаўніцы саюзаў жанчын Беларусі і Расіі.

Міжрэгіянальнае супрацоўніцтва

Сёлета Беларускае саюз жанчын (БСЖ) святкуе 30-годдзе з моманту рэгістрацыі, аднак насамрэч сучасная арганізацыя — прадаўжальніца ідэй Антыфашысцкага камітэта саветчых жанчын, створанага ў верасні 1941-га для аб'яднання намаганняў жанчын СССР і замежных краін у агульнай барацьбе за мір і бяспеку народаў. У сваю чаргу, Саюз жанчын Расіі (СЖР) вядзе адлік менавіта ад даты заснавання названага камітэта, таму адзначае 80 гадоў сваёй дзейнасці.

Супрацоўніцтва паміж жаночымі саюзамі непазбежна прывядзе да ўзмацнення інтэграцыйных працэсаў абедзвюх дзяржаў, упэўнены ўдзельніцы круглага стала. Ужо сёння ў межах Саюзнай дзяржавы рэалізуюцца мноства сацыяльных праектаў. Сярод дасягнутых вынікаў — узаемнае прызнанне дакументаў аб адукацыі і дакументаў аб працэдураў адважвання, роўныя ўмовы прыёму на работу, назначэнне выплат пенсій і сацыяльных дапамог.

— Важнае значэнне мае міжрэгіянальнае супрацоўніцтва, якое вельмі развітое. Паміж Беларуссю і Расіяй існуе больш за 400 розных пагадненняў. Цяпер работа ў межах СД скіравана найперш на развіццё навукаёмістых і высокатэхналагічных галін, якія звязаны з космасам і новымі матэрыяламі, — падкрэсліла Мар'яна ШЧОТКІНА, саветнік старшыні БСЖ на міжнародным супрацоўніцтва, кіраўнік прадстаўніцтва Пастаяннай камітэта Саюзнай дзяржавы ў Мінску.

Удзел жанчын у палітыцы робіць яе больш гарманічнай, таму неабходна ствараць умовы, каб жанчыны маглі рэалізоўваць свае ідэі, і ў гэтым патрэбна дапамога дзяржавы, лічыць Алена КАЛІНІНА, старшыня Санкт-Пецярбургскага рэгіянальнага аддзялення агульнарасійскай грамадска-дзяржаўнай арганізацыі «Саюз жанчын Расіі» — «Жанчыны альянс»: — Мы прывезлі на сустрэчу праект «Жанчыны Расіі і Беларусі. Місія вяртання», які плануем правесці на атрыманне гранта прэзідэн-

та Расіі Уладзіміра Пуціна. У нас існуе такая сістэма падтрымкі цікавых праектаў, скіраваных на развіццё грамадзянскай супольнасці, і мы спадзяёмся, што яго ўдасца рэалізаваць.

Дзейны патрыятызм і салідарнасць пакаленняў

Адзін з жаночых абавязкаў — дапамагчы тым, каму неабходны паратунак, упэўнена Ірына СЦЕПАНЕНКА, старшыня Гродзенскай абласной арганізацыі БСЖ, якая закранула сітуацыю з бежанцамі на граніцы Беларусі, адзначыўшы, што «так жыць не па-суседску»:

— Наша арганізацыя заўжды востра рэагуе на нясправядлівасць. Мы нядаўна ратавалі асірацелых дзяцей з Ірака, збіралі адзенне і ежу для афганскіх бежанцаў. І нам трэба намагання спыніць гэту палітычную анархію. Формы і метады работы нашай арганізацыі імкліва

мяняюцца. Сучасныя рэаліі патрабуюць не чакальнай пазіцыі, а свечасовых адказаў тым, хто прапаноўвае псеўдаальтэрнатывы развіцця нашых краін. На першы план цяпер выходзіць не адукацыйная дзейнасць, а дзейны патрыятызм як пункт апоры і база развіцця.

Што датычыцца стабільнасці грамадства, то да яе вядзе салідарнасць пакаленняў, лічыць Марына ЛЯНЧУСКАЯ, старшыня аб'яднанай арганізацыі БСЖ «АСБ Беларусбанк»:

— За плячыма пажылых людзей — велізарны вопыт, і мы павінны навучыць нашу моладзь звартацца да гэтага вопыту. Нездарма ўсходняя мудрасць кажа: тыя, хто не слухаецца старэйшых, паміраюць маладымі — навошта ім старасць, якую яны і так не паважаюць. У верхняй палаце нашага парламента створаны савет старэйшых. У БСЖ таксама нядаўна з'явіўся такі савет, а таксама маладзёжнае крыло саюза. І гэта сведчанне таго, што сувязь пакаленняў прысутні-

цыйнымі патокамі, лічыць Алена ДРАПЕКА, дэпутат Дзярждумы Расіі, народная артыстка СССР:

— У нас ёсць агульныя задачы, але вырашаць іх трэба праз аб'яднанне рээстраў, асабліва адносна пытання вывазу культурных каштоўнасцяў. У нас няма пагаднення аб перамяшчэнні культурных каштоўнасцяў унутры нашых краін. Ёсць толькі пагадненне аб перамяшчэнні ў трэцяя краіны. Аднак каб кантраляваць працэс перамяшчэння, мы павінны мець агульны рэестр выкрадзеных і забароненых да вывазу каштоўнасцяў. Каб мы не страцілі тое, што аднавіць немагчыма.

Адзін рэестр неабходны таксама і ва ўмовах пераходу на лічбавізацыю эканомікі. Праз парталы і цэнтры аказання лічбавых паслуг дэпутаты могуць дапамагчы грамадзянам Расіі вырашаць іх праблемы, дала Алена Драпека:

— Мы можам многім падаць адзін з адным. Сёння, напрыклад, стаіць задача алічбаваць усё на запашанае ў галіне навукі, каб можна было азнаёміцца ў электронным выглядзе з кнігай, выдадзенай у любым рэгіёне Расіі.

Падводзячы вынікі сустрэчы, прысутныя пагадзіліся з тым, што трэшчыны, якія цяпер узніклі ў адносінах паміж краінамі свету, напэўна, прыйдзецца выпраўляць і з дапамогай «мяккай сілы» жаночага руху. Уздзейнічаць не прымуся да развіцця, а важнасцю ўпласных ідэяў.

Ірына СЦЕПАНЕНКА, фота аўтара.

чае. Аднак каб пераёмнасць пакаленняў была прадукцыйнай, трэба памятаць, што лозунгамі моладзі цяпер не пераканаць — з імі трэба гаварыць на іх мове. Хочуць чужы рэп? Мы павінны гаварыць рэпам.

Аб'яднанне рээстраў і лічбавізацыя культуры

Паміж Расіяй і Беларуссю яшчэ недастаткова наладжаны абмен інфарма-

Сацыяльны ракурс

ЛЁГКІЯ ГРОШЫ?

Як падлеткі трапляюць на кручок рэкламы

Нядаўна суд Мазырскага раёна вынес прысуд непаўналетняму гараджаніну па справе аб незаконным абароце асабліва небяспечных псіхатропаў. На лаве падсудных апынуўся падлетак 2004 года нараджэння. Яму было прад'яўлена абвінавачванне па ч. 4 арт. 328 Крымінальнага кодэкса. Жадуючы падзарабіць, той уступіў у арганізаваную групу. У інтэрнэт-краме асабліва небяспечных псіхатропаў малады чалавек быў рознічным кур'ерам і размяшчаў скруткі з псіхатропамі ў схованках. Хлопца затрымалі праваахоўнікі, калі той перавозіў на таксі з Гомеля ў вёску Каменка Мазырскага раёна буйную партыю мефедرونу. Падлетак быў прызнаны вінаватым у незаконных набывцці, захоўванні, перавозцы і збыце асабліва небяспечных псіхатропных рэчываў у буйным памеры арганізаванай групай. Пакаранне — 10 гадоў пазбаўлення волі ў выхавачай калоніі.

— Аператыўная абстаноўка ў бягучым годзе характарызуецца далейшым зніжэннем колькасці злачынстваў, здзейшаных няпоўнагадовымі, але, нягледзячы на агульнае зніжэнне, па асобных відах злачынстваў адзначаецца рост, — кажа начальнік аддзела арганізацыі работы інспекцыі па справах непаўналетніх упраўлення прафілактыкі МУС Сяргей ЯНКОўСкі. — Так, напрыклад, махлярства, ахвярамі якога становяцца як аднагодкі злачынцаў, так і дарослыя. Пераважна гэта гандаль на розных інтэрнэт-пляцоўках, псеўдапродаж кніг, прыставак,

тэлефонаў. Узрасла і колькасць рабаванню — як правіла, непаўналетнія адзін у аднаго крадуць электронныя цыгарэты.

Павялічылася і колькасць здзейшаных падлеткамі злачынстваў, звязаных з незаконным абаротам наркатыхчых рэчываў. Асноўным рэсурсам для іх распаўсюджвання застаецца інтэрнэт.

— Наркэбізнес жорсткі і бясплітасны. Адзіная мэта тых, хто знаходзіцца па іншы бок экрана, — узбагачэнне за кошт жыцця і здароўя іншых, у тым ліку маладых, людзей, — падкрэслівае Сяргей Янкоўскі.

Як працуе сістэма? Інфармацыя аб лёгкім, хуткім і, галоўнае, вярлікім заробку — вельмі агрэсіўная, у ход ідуць прынцыпы сеткавага маркетынгу. Тыя, хто вярбуюць, абцягаюць работу без прывязкі да канкрэтнага месца і часу, так бы мовіць, свабодны графік. Непаўналетніх угаворваюць, і гэта можа доўжыцца даволі доўга. І ў нейкі момант у падлетка ўзнікае патрэба пайсці, напрыклад, на дзень нараджэння да сябра. Для гэтага трэба набывць падарунак, а грошай няма. Або ён хоча выдзвіліцца срод свай равеснікаў, прадэманстраваць ім свой статус у выглядзе фінансвай незалежнасці ад бацькоў, і тут ярам паступае прапанова ад інтэрнэт-крамы. Падлетак разважае прыкладна так: «Ну, зраблю я адну-дзве закладкі, крыху падзараблю, можа, і не трапіў у поле зроку праваахоўнікаў».

Аднак, як высвятляецца, грошы адразу не аддаюць, прапаноўваюць узяць таварам або налічваюць нейкую суму, якая замажываецца, і падлетак, для таго, каб яе забраць, павінен выканаць шэраг заданняў, якія, як

правіла, звязаны з распаўсюджваннем наркатыхчых рэчываў. Непаўналетнія вельмі хутка трапляюцца, іх «кар'ера» доўжыцца не больш за тыдзень. Некаторыя трапляюцца ўжо з першага разу. А пакаранне за гэты від злачынства вельмі жорсткае... Ад пляці да васьмі гадоў са штрафам або без яго караюцца правапарушэнні, звязаныя са збытам. Ад васьмі да пятнаццаці гадоў пагражае за парушэнне закона ў гэтай сферы, здзейшанае групай асоб або ў буйным памеры, а таксама ў дачыненні да найбольш небяспечных наркотыкаў.

Таксама вырасла ў краіне і колькасць крадзяжоў непаўналетнімі транспартных сродкаў. Дзеці пераважна карыстаюцца бяспечнасцю дарослых, калі тыя пакідаюць дзверы ў сваіх аўто незачыненымі, забываюць ключы.

Крадзяжы па-ранейшаму застаюцца самым распаўсюджаным злачынствам, што здзяйсняецца непаўналетнімі. Іх доля складала 42 працэнты ў агульнай колькасці. Паранейшаму асноўная частка злачынстваў здзяйсняецца непаўналетнімі ў начны час. А часцей за ўсё злачынствы прыпадаюць на нядзелю.

Па словах Сяргея Янкоўскага, вялікая ўвага ўдзяляецца праваахоўнікам пытанням прафілактыкі. Так, стартаваў сумесны з Белтэлерадыёакампаніяй праект «Стоп наркэбізнес» — серыя відэаролікаў, невялікіх гісторый, якія павінны прымусяць падлеткаў задумацца аб правільнасці іх учынкаў. Ён упэўнены, што да гэтай работы павінны больш актыўна падключыцца і бацькі, навучаючы дзяцей элементарным правілам

паводзін у побыце, на вуліцы, у пад'ездзе. «Жацелася б звярнуць увагу, што Міністэрства ўнутраных спраў у цяперашні час ініцыіруе ўнясенне змяненняў у Закон «Аб аснове сістэмы прафілактыкі безнагляднасці непаўналетніх». Мы спадзяёмся, што нас падтрымаюць, і мы паспрабуем выклікаць яго ў новай рэдакцыі, прадугледзеўшы новыя падыходы і метады ў дадзенай дзейнасці», — праінфармаваў Сяргей Янкоўскі.

«У навучальных установах прававая асвета навучэнцаў праводзіцца на сістэмным аснове», — сцвярджае кансультант упраўлення сацыяльнай, выхавачай і ідэалагічнай работы Міністэрства адукацыі Наталля ЧААБ. — Ва ўстановах адукацыі шырока выкарыстоўваюцца рэсурсы Дзіцячага правага сайта і сайта «Помогут. by». Вялікая работа праводзіцца пераважна з бацькоўскай грамадскасцю. У цяперашні час у краіне рэалізоўваецца праект «Бацькоўскі ўніверсітэт», у рамках якога на бацькоўскія сходкі запрашаюцца ўсе зацікаўленыя суб'екты прафілактыкі, каб праводзіць так званы прававы лікбез для бацькоў школьнікаў, якія часта не заўважылі могуць правільна ацаніць сітуацыю, у якую трапіла іх дзіця, і правільна прыняць рашэнне, як жа паступаць і што рабіць далей.

З мэтай прафілактыкі правапарушэнняў і злачынстваў у сферы высокіх тэхналогій ва ўстановах адукацыі ўсіх узроўняў праводзіцца тэматычныя мерапрыемствы, накіраваныя на фарміраванне ў навучэнцаў навыкаў бяспечных і адказных паводзін у інтэрнэт-прасторы, этычных норм сеткавых зносінаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Сваё кіно

«Партызанскі рубеж»

На «Беларусь 1» — прэм'ера новага дакументальнага праекта

У верасні на тэлеканале «Беларусь 1» адбылася прэм'ера дакументальнага праекта «Партызанскі рубеж». Цыкл гэтых фільмаў — экскурс у гісторыю БССР, які распавядае глядачам аб дзейнасці народных месціўцаў. Праект насамрэч можна назваць глабальным: толькі ў гістарычных рэканструкцыях узляло ўдзел больш за 100 чалавек. Акрамя таго, сам сцэнарый 12-серыйнага фільма пабудаваны на архіўных дакументах, шэраг якіх расказвае чым зусім нядаўна. А гісторыю распавядае беларускі акцёр Уладзімір Мішчанчук. Чым яшчэ здзівіць «Партызанскі рубеж», нашай газеце распавяла сцэнарыст праекта Наталля ГОЛУБЕВА.

магутная сетка, праводзілася арганізацыйная работа па фарміраванні партызанскіх атрадаў і зон, у спецыяльных школах рыхтавалі кадры. Аб гэтым мы ўжо распавялі ў першых серыях праекта. Расказалі і аб драме, якую давёлося перажыць тым самым партызанскім кадрам — легендарнаму Васілю Каржу, выдатнаму дыверсанту-разведчыку Спрогісу, кіраўніку разведпадрыхтоўкі Густаву Баару і шмат каму з іншых падрыхтаваных камандзіраў, якія падвергліся рэпрэсіям у той ці іншай ступені.

«Падтрымліваць стан трывогі»

— У першых серыях цыклаў мы распавядалі пра драматычныя вынікі рэпрэсійнай дзейнасці, страчаныя магчымасці і кіраўніцкія памылкі. Той жа ўказ № 1 з подпісам Сталіна аб тым, што катастрофа можа адбыцца ў хуткім часе, трапіў у Заходнюю ваенную акругу фактычна тады, калі вайна ўжо пачалася. І распавялі мы аб гэтым зусім не дзеля таго, каб прынізіць ролю кіраўніцтва краіны, Чырвонай Арміі. Усё было вель-

мі неадназначна, але і маленькая перамога мела вялікае значэнне для агульнай справы. Мы хацелі паказаць, наколькі вялікі быў падзвіг людзей. Цікава і тое, што мы паглядзелі на партызанскі рух праз прызму нямецкіх дакументаў. Напрыклад, адзін з першых загадаў Гітлера аб правядзенні баявой дзейнасці супраць партызанаў з'явіўся, уявіце сабе, ужо 19 ліпеня 1941 года. Ім прадлісвалася беспералычна «падтрымліваць у нямецкіх часяках стан трывогі, заўсёды трымаць зброю напачатку для адкрыцця агню», забаранялася перамяшчэнне адзіночных салдат. Неспакойна было немцам з-за дзеянняў партызанаў практычна з самага пачатку ўварвання на нашу тэрыторыю. Будучы і іншыя спасылкі на дакументы, не ў шкодзі, вядома, відовішчаснасці, гэта усё ж такі кіно.

Спрэчныя моманты

— Таксама хацелася зрабіць акцэнт на некаторых момантах, якія і да сённяшняга часу выклікаюць спрэчкі ў грамадстве. Напрыклад, тое, што партызаны былі бандытамі. Таму ў фільме гаворка пой-

дзе аб ілжэпартызанскіх атрадах, створаных па ўказе Гітлера. Яны павінны былі дыскрэдытаваць рэальны партызанскі рух: прывядаць і ў вёскі, наносілі шкоду жыткарам, забівалі іх. Распавядаем і аб сакрэтных школах — спецыяльных дыверсійных атрадах. Закранём тэму перавярбоўкі.

Сцэнарый фільма пабудаваны на архіўных дакументах — у першую чаргу, расійскія. Яны дапаўняюць тэму, якія ёсць у нашай краіне. Вядома, гэта вельмі складаны, адказны матэрыял. У тым ліку і ў эмацыянальным плане. Чытаць зводкі допытаў не толькі ваеннапалонных, але і так званых заступнікаў за нацыянальную ідэю, якія ўдзельнічалі ў знішчэнні ўласнага народа, данясенні нямецкаму кіраўніцтву аб праведзеных карных аперацыях супраць мірнага насельніцтва, цяжка. Адназначна, не ўсім усё спадабаецца. І да сёння ідуць спрэчкі аб ролі Сталіна і вышэйшага кіраўніцтва ў драме пачатку вайны. Хтосьці кажа, што рэпрэсіі былі абгрунтаваныя, хтосьці кажа, што партызанскі рух узнік стыхійна. Але факты сведчаць пра тое, што згаданы гістарычны перыяд нагадае шматслойны пірог. Многія дакументы расказваюць, але іх аналіз яшчэ патрабуе карпатлівай работы дзеля таго, каб у комплексе паказаць, якой была народная вайна. А ў цэлым гэта фільм пра тое, якую ролю адыграў партызанскі рубеж Беларусі ў кантэксте агульнай перамогі. Прывядуць толькі адзін прыклад: 40 % нямецкіх саставаў з тэхнікай, жывой сілай не даходзіла да месцаў правядзення ключавых баёў, такіх як бітвы пад Масквой, Сталінградам, Арлоўска-Курская аперацыя.

Матэрыял і аграньванне

— Па-першае, над праектам працавала выдатная каманда прафесіяналаў Белтэлерадыёкампаніі. Сцэнарый — гэта матэрыял, які набывае грані дзякуючы зладжанай рабоце: таленту рэжысёра, у нашым праекце гэта Вольга Шычко, апэратараў, мастакоў, выдатнага кіраўніка рэканструкцый Вячаслава Каптура. Дзякуючы нашаму прадзюсару Вікторыі Станілевіч і самалёт У-2 тых часоў у нас лётаў, і адзін з герояў капітуляваў у рырыцтвым аўтамабілі, і здымкі адбываліся не ў павільёне, а ў даваенных інтэр'ерах. Упрыгажэннем праекта, яго голасам і вядучым стаў выдатны акцёр Уладзімір Мішчанчук. Дарэчы, тая студыя, дзе здымаецца Уладзімір, таксама адпавядае духу эпохі. Нават рэжысёр з тых часоў, пачынаючы з чайніка і завяршаючы возам.

І аб моладзі. Праект паказаў, наколькі маладых людзей турбуе і тэма вайны, і гісторыя краіны. Ніхто не даваў ніякіх аб'яў, але дзякуючы сарафаннаму радыё на здымкі прыйшло шмат маладых, у тым ліку выпускнікі гістарычнага факультэта БДУ. Агонь у вачах і непадобны інтэр'ес — усё гэта дае надзею, што ў краіны ёсць будучае.

Наступныя праекты

— Я не магу раскрываць усё сакрэты. Але скажу так: глядачоў чакаюць цікавыя, яскравыя праекты. Спадзяюся, што тыя, якія сёння прапанаваны, дазволіць яшчэ раз пераасэнсаваць многія працэсы, у тым ліку і сучасныя. Бо нездарма існуе выраз: «Каб імкнуцца ў будучыню, трэба добра разабрацца ў мінулым».

Гістарычная праўда

— Гэта маштабны праект «Белтэлерадыёкампаніі» па ўзнаўленні гістарычнай праўды. Ён складаецца з некалькіх цыклаў. Першы ўжо скончыўся і называўся «Крылы Перамогі». «Партызанскі рубеж» — гэта другі цыкл. Пры стварэнні фільма нашай асноўнай мэтай было дапоўніць уяўленні і веды грамадства па гісторыі краіны. Здаецца, што аб партызанскім руху мы ведаем шмат. Тут нават паспелі скласціся пэўныя стэрэатыпы: 22-га ліпеня пачалася вайна, і ў той жа час стаў арганізоўвацца партызанскі рух. Але дакументы сведчаць аб іншым. Гэта не раптоўная актыўнасць. Перш чым узнік арганізаваны партызанскі рух, была праведзена сур'ёзная работа ў перадаваены перыяд. Яшчэ ўярэдзіне 1930-х стваралася

Прывітанне з мінулага

ПАПЯРОВЫ ЛЕБЕДЗЬ І КАФЕЙНІК: што засталася з рэчаў Багдановічаў?

У Літаратурным музеі Максіма Багдановіча адкрылася выстаўка, прысвечаная 130-годдзю з дня нараджэння паэта

Сёлета адзначаецца 130-гадовы юбілей з дня нараджэння Максіма Багдановіча. Прыпадаюць на гэты год яшчэ дзве юбілейныя даты: 105-годдзе вяртання Максіма на Радзіму, а таксама 105-годдзе напісання твора «Страцім-лебедзь». З гэтай нагоды ў літаратурным музеі паэта, філіяле Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры, адкрылася мастацка-дакументальная выстаўка «Пад знакам Страціма».

Дамінантай экспазіцыі з'яўляюцца ўнікальныя арт-факты — асабістыя рэчы Багдановічаў: нож Максіма Багдановіча для разразання паперы, а таксама кувэрак Марыі Мякоты, маці паэта. Раней кувэрак захоўваўся ў Гродзенскім гісторыка-археалагічным музеі, але спецыяльна для экспанавання быў прывезены ў Мінск.

Куратар выстаўкі Ірына Мацяся паведаміла, што экспазіцыя «Пад знакам Страціма» падзяляецца на тры часткі. Першая — інтэр'ерны куток, які распавядае аб жыцці сям'і Багдановічаў у Гародні. Там, напрыклад, можна ўбачыць самавар бацькі паэта і кафейнік маці. Другая частка прысвечана вяртанню Максіма

Багдановіча ў Мінск у 1916 годзе. Супрацоўнікі размясцілі выявы старога Мінска і газету «Вольная Беларусь» з вершамі паэта. Трэцяя частка найбольш мастацкая. Яе галоўная мэта — адлюстраванне гісторыі твора «Стра-

цім-лебедзь». Папяровы лебедзь, які нібы лунае над падлогай, упрыгожылі вершамі паэта. Афармленнем выстаўкі займаўся вядучы мастак Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры Геннадзь Чысты.

— Калі я толькі прыйшоў працаваць у музей і пачаў знаёміцца з гісторыяй сям'і Багдановічаў, мяне вельмі ўразіў той факт, што іх дом згарэў у 1918 годзе, — распавёў загадчык музея Максіма Багдановіча Міхал Барановіч. — Рэчаў амаль

не збераглося. У пэўным сэнсе гэта задало мэту на будучыню: мабыць, можна нешта яшчэ знайсці, не ўсё так трагічна? Работа над стварэннем гэтай выстаўкі паказала, што рэчаў насамрэч шмат. На дадзены момант, не ўлічваючы наш музей і музей у Яраслаўі, маецца 159 адзінак асабістых рэчаў сям'і Багдановічаў. Гэта розныя прадметы, і разумела, што не ўсе яны датычацца Максіма Адамавіча, але належаць яго сям'і. Таму я мяркую, што з цягам часу мы паступова будзем

прадстаўляць у нашым музеі новыя рэчы.

Ірына Мацяся адзначыла, што стварэнне гэтай выстаўкі не засталася без фінансавай падтрымкі. Праект «Пад знакам Страціма» атрымаў грант Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Гэта дазволіла супрацоўнікам музея здзейсніць камандзіроўкі ў іншыя гарады, каб сабраць

ны архіў-музей літаратуры і мастацтва. Быў зроблены і электронны каталог выстаўкі — наведвальнікі змогуць самастойна даведацца аб цікавых экспанатах, якія ёсць у Беларусі.

Выстаўка адкрылася 1 кастрычніка і будзе працаваць паўгода. Для дарослых наведвальнікаў пройдзюць курацкія экскурсіі, а ма-

экспазіцыю. Таксама дапамогу ў выдчы прадметаў аказалі Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь і Беларускае дзяржаў-

ленькія глядачы змогуць паўдзельнічаць у інтэрактыўных акцыях, якія бліжэй пазнаёмяць з жыццём паэта.

Фота аўтара.

Матэрыялы падрыхтавала Арына КАРПОВІЧ.

БЕЛАРУСКІ МАНМАРТР... ЧАМУ Ё І НЕ?

Мінск назапасіў багата гісторый, аброс легендамі, звязаў са сваімі дворыкамі лёсы вядомых людзей, схавану ў розных кутках разнастайныя сюрпрызы. І сёння сталічныя экскурсаводы спрабуюць выцягнуць усё гэта на паверхню і паказаць вандроўнікам нашу сталіцу з новага боку. Нават тыя мясціны, якія яшчэ сотню гадоў таму былі ўскраінай горада, сёння ўжо могуць стаць цікавымі пунктамі прыцягнення для турыстаў, як, напрыклад, ваколцы ўніверсама «Рыга» і плошчы Бангалор.

Сюды не прыязджаюць экскурсійныя аўтобусы, наогул гэты раён застаецца па-за ўвагай гасцей і жыхароў сталіцы, і нават месціны могуць не ведаць усіх яго сакрэтаў. Але гэты кутчак Мінска, які журналісты ахрысцілі «беларускім Манмартрам», варта таго, каб па ім пагуляць гадзінку-другую з гісторыкам, музейшчыкам і экскурсаводам Паўлам КАРАЛЁВЫМ.

Балотна-лясное мінулае

Калі прайсціся па вуліцы Няжрасава, можна трапіць да мясцін, дзе раней знаходзілася балотная станцыя і вучоныя вялі даследаванні. Тут было Камароўскае балота, якое стала адным з самых першых асушаных у Расійскай імперыі ў навуковых мэтах. Даследчыкі назіралі за тым, што можна рабіць з адваяванай у багны зямлі, якія культуры вырошчываць.

У гадах мінулага стагоддзя «Рыгу» ж пабудавалі ў 1980-м да Алімпіяды, бо ў Мінску праходзілі асобныя спаборніцтвы.

Сёння цяжка ўявіць, што гэты забудаваны «панэлькамі» куток яшчэ ў пасляваенныя гады быў ускраінай Мінска, а крыху больш за сотню гадоў таму наогул уся яго зямля была пад Камароўскім лесам, у які (па апісаннях Сяргея Пясецкага, вядомага аўтара «Запісак кантрабандыста») удзень нават «фраеры» не любілі заходзіць, а прадстаўнікі ахоўных органаў зазіралі толькі ўзброенымі групамі. Ад таго вялічэзнага лесу на сёння засталася толькі кавалкі, ды і тыя набылі цывілізаваны гарадскі выгляд — парк Чалюскінцаў і Севастопальскі сквер.

«Раскінуты на гарах і кручах Мінск амаль з усіх труктаў ці ўзездаў выяўляе цудоўны від, але асабліва адкрыты і маляўнічы від ад узезда Барысаўскага, пачынаючы

былі прапісаны асобнай кніжачкай. У той час на лецішчах не стаялі ў «трэніках» над градамі з рыдлёўкамі. Прыгожа адзетыя дамы і зашпіленыя на ўсё гузікі кавалеры сядзелі ў альтанках ці нетаропка шпачыравалі. Кодэкс прадпісваў заўсёды слухацца гаспадыню. У той час лічылася непрыстойным рабіць сюрпрызы для гаспадароў дач. Нават калі гаспадары самі прапанавалі ў іх пагасціць, з першага іх закліку на дачу не ехалі. Прыстойныя людзі чакалі другога-трэцяга запрашэння. Менавіта на адной з камароўскіх дач Якуб Колас сустраўся з выдаўцом «Нашай нівы» Уласавым, які запрасіў пісьменніка ў газету.

Самая кароткая вуліца

Па другі бок Паўночнай вуліцы (цяпер Якуба Коласа) пачынаўся Пушкінскі пасёлак, ад якога сёння захавалася ўсяго пяць старых дамоў. Гэта ўскраіна даваеннага Мінска ў гады Вялікай Айчыннай вайны зазнала страшэнную трагедыю — тут у лагеры ваеннапалонных страшнай смерцю ад голаду, хвароб і цяжкай працы гінулі тысячы людзей. Сёння пра

тыя жахлівыя падзеі нагадвае помнік на перакрываўанні вуліц Якуба Коласа і Калініна. Захавалася і некалькі нямецкіх дотаў, якія фашысты хацелі выкарыстаць у 1944 годзе, калі Савецкая Армія пойдзе вызваляць Мінск.

З дзясятка гадоў таму было і яшчэ адно памятнае месца — за магазінам «Музыка», дзе раней размяшчалася арганізацыя, якая выплачвала кампенсаций тым, хто быў вывезены на прымусовыя работы ў Германію. Там стаяў стары вагончык — у такіх вывозілі ахвяр. І хоць вагончыка не засталася, тут яшчэ можна ўбачыць сцяну, на якой намаляваны кравяд аднаго з нямецкіх гарадоў, у які таксама траплялі нявольнікі і дзе ёсць некалькі савецкіх пахаванняў.

Камароўка ў гады вайны праславілася сваім супра-

шмат цікавых мерапрыемстваў праводзіць Цэнтр сучасных мастацтваў. Адно з вуліц (Няжрасава) у канцы мінулага стагоддзя мастакі прызвалі «дарогай жыцця». Справа ў тым, што тут знаходзіўся мастацкі камбінат, куды за савецкім часам творцы неслі свае работы. Менавіта камбінат арганізоўваў выстаўкі, «раскручваў» і прадаваў карціны. А мастакі ўжо ішлі сюды па свае ганарары. Часам яны адпачывалі ў парку, які знаходзіцца побач з універсамам «Рыга». Між іншым, гэта месца часам жартам звалі скверам Эміля Зайцава — мастака, які мог цэлы дзень праспаць тут на лавачцы.

Па вуліцы Сурганава, 42 і 44 размясціліся дамы, пабудаваныя ў 1970-х гадах, куды засяляліся мастакі і вучоныя. Калі адзначалася 60-годдзе рэвалюцыі (пры Машэраве), гэта быў шыкоўны падарунак творцам. Да гэтага часу майстэрні, размешчаныя ў «доме мастакоў», лічацца аднымі з найлепшых у сталіцы — тут вялікія вокны і высокія, пад чатыры метры, столі, і нават лясвічныя праёмы рабіліся так, каб можна было перамяшчаць вялікія карціны. Не дзіва, што ў пачатку 2000-х да гэтай плошчы з'явіліся свае інтэр'еры ў прадпрыемствах асоб. Нават былі планы, як перабудаваць такія памяшканні пад офісы ці крутыя кватэры, дзе дзякуючы перагародцы можна дадаць другі паверх.

Шыльды падкажуць імяны асоб, што тут жылі. Так, вы можаце ўбачыць дошку ў гонар Анатоля Аніччыка, які з'яўляецца аўтарам помніка Янку Купалу ў сталічным парку. Побач — шыльды Аляксандру Кішчанку і Паўлу Масленікаву. У гэтым раёне былі майстэрні Ляніда Шчамялёва, Уладзіміра Тоўсціка, Андрэя Заспільскага...

А цяпер згадаем, што непадалёку знаходзіцца дом-сядзіба Са-віцкага, майстэрня Бембеля і Саюз мастакоў. Адрозны прыходзіць думка, што, калі б тут паставіць некалькі помнікаў беларускім мастакам альбо інсталляцыі, звязаныя з іх творчасцю, мог бы атрымацца

Прыстанак творцаў

Гэты раён стаў сапраўдным мастацкім цэнтрам. Тут знаходзіцца дамы і майстэрні мастакоў, непадалёк — Акадэмія мастацтваў,

раён, па якім можна вадаць турыстаў і распаўсюдаць пра культуру нашай краіны. Тым больш, што мясціны звязаныя і з музыкай. Так, на вуліцы Багдана Хмяльніцкага рэстаран «Сюзор'е» ў 1970-х гадах быў паказальнай пляцоўкай, якая сведчыла, што ў БССР ёсць свой рок. Першы на тэрыторыі Радзівіцкага Савецкага Саюза біт-біт фестываль прайшоў у Мінску, у будынку Радзівіцкага інстытута, у 1968 годзе. Маладзёж, каб трапіць на яго, штурмавала вучэбны корпус — прабіралася праз дач, вокны, прыбіральны.

І як не ўспомніць пра Уладзіміра Мулявіна і знакаміды «Песняроў» — варта толькі прайсці на вуліцу Бяды, дзе жыў музыкант...

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Непадалёк — на Камароўскім выгане — у 1911 годзе прайшлі першыя ў Мінску паказальныя палёты, на якіх выступіў авіятар Сяргей Утачкін. Насамрэч спроба зрабіць авіяшоў была і на год раней, але тады яна аказалася няўдалай, аэраплан неспрактыкаванага пілота панёсся на людзей. Менавіта таму ў 1911 годзе да небяспечнага месца збору людзей выехаў аўтамабіль хуткай дапамогі. І гэта быў першы выезд карэты медыкаў. Дарэчы, у Мінску санітарная машына пачала курсіраваць раней, чым у Маскве, Пецярбурзе, Кіеве і Дрэздэне.

На Бангалор раней вяла вуліца Багдана Хмяльніцкага, якая была адной з самых шырокіх у пасляваенныя часы, побач з ёй размяшчалася прыватны сектар. Вуліца Сурганава (дакладней, той яе кавалак, які пачынаецца ад Якуба Коласа і вядзе да знакамідыга ўніверсама) стваралася ў 70-х

ад Камароўкі. Перад вамі разгортваецца панарама некалькіх гор, узгоркаў і крутых абрываў, услаўных штучнымі і натуральнымі газонамі, вялікімі садамі, аранжарэямі, цудоўнымі кветнікамі, — апісваў тыя мясціны знакаміты вандроўнік, этнограф Павел Шпілеўскі. Пры гэтым ён адзначаў, што ваколцы славяца густым хваёвым лесам, швейцарскімі дамкамі і маслабойнямі.

Не дзіва, што такі куток у пачатку мінулага стагоддзя аблюбаваў дачнікі. Гэта былі часы сапраўднага дачнага буму, якому паспрыялі медыкі, што для лячэння сухотаў прапісвалі свежае паветра. Спачатку самымі дачнымі былі такія мясціны, як Ждановічы, Ратамка, Заслаўе, але калі ўласнікі дамкоў моцна накруцілі цэны, з'явіліся і новыя прапановы — у Курасоўшчыне, Серабранцы і на Камароўцы. 120 гадоў таму нават існаваў кодэкс дачніка. Правілы паводзін

Жыццёвінкі

І ТАКОЕ БЫВАЕ

НА УЛАДЗІВАСТОК... СА СВІННЁЙ

Я спярша не паверыў ў такое. Дзе мы, а дзе Уладзівасток! Уявіць цяжка. Аднак усё ж праз некалькі дзён звязаўся па скайпе са сваяком, які жыве ў Кіеве, каб удакладніць адну дэталю — а ў які час гэта было? Васіль Антонавіч Касакоў (таксама гутленец, як і я, а мой дзед Якаў і ягоная баба Прося — родныя брат і сястра) мае вучоную ступень кандыдата навук, капітан першага рангу ў адстаўцы, трымае пад гарадам дачу, таму пакінуў у скайпе просьбу: будзе магчыма — звяжыся са мной. Чакаў на доўга. Надаўна ён заглянуў па сваіх неадкладных справах у Кіеў, і мы пагаманілі. Я папрасіў яго яшчэ раз раскажаць мне пра тое, як мужык з суседняй, нашай беларускай, вёскі вазіў ва Уладзівасток парасят прадаваць. Спадзяваўся, што сваяк усміхнецца і прызнаецца: ды я пажартаваў, прабач. Аднак не тое было, ад ранейшых слоў ён не адмовіўся, а толькі распавёў усё яшчэ больш падрабязна. І на заканчэнне нашай размовы падкрэсліў не без гонару: «Вось такія людзі жылі ў нашых мясцінах!»

Што ж, хвала таму мужыку. Канешне, у сярэдзіне п'яцідзясятых гадоў мінулага стагоддзя, калі гэта адбылося, усё было значна прасцей, чым значна раней, у тры часы, калі капітан Нявельскі амаль тры месяцы дабраўся з Далёкага Усходу ў Санкт-Пецярбург, каб толькі дакласці цару аб праробленай рабоце: з'явілася чыгунка. І усё ж, і усё ж... Дадумача ж, каб везці прадаваць парасят з Беларусі ва Уладзівасток — на другі край свету. Аднак такі чалавек знайшоўся. Хутчэй за усё яму хтосьці падказаў, што там у вялікай цане парсючкі. «Вось там бы ты разбагацеў! А што ў вас за парсючоў-сасункоў возьмець? Кайпейкі!» Лёгка сказаць, а як ажыццявіць такую задумку? Ды гэта ўсё наогул было больш падобна на фантастыку. Аднак наш герой за такую ідэю зачаліўся, як кажучы, галавой і сэрцам. Доўга ён выношваў яе ці не, сказаць цяжка, аднак ён усё прадугледзеў да драбніц. Узняў на аловак, колькі дзён зойме дарога ў таварняку. Гэта — раз. Ну, а па-другое, парасят малых везці ў такую далёкую дарогу — гэта, пагадзіцеся, несур'ёзна. І тады ён разлічвае, колькі месяцаў свінаматка выношвае парасят, і дамаўляецца з чыгункай, каб у таварняку, які ідзе за грузам амаль паражняком да Уладзівастока, яму выдзелілі куток. Яму, прабачце, і свінні. Вось з ёй, свіннёй, знаходлівы і адважны гандляр-падарожнік кіруе на узбярэжжа Ціхага акіяна. Корміць, поіць, прыбірае... і адняма чаго рабіць, мусіць жа, пачэсвае брушка свінаматкі, каб та я асабліва не хвалявалася, ехала спакойна і лішня раз не рохкала.

І прыязджае туды якраз у той час, калі свінаматцы пара прыносіць прыпход. Прадае парасят, а іх магло быць і да шаснаццаці. Магчыма, расчуліўся да слёз, калі развітаўся і са свінаматкай. Не вяртае ж яе назад. Groшы зашывае ў світку і везці за дамоў.

Мабыць, яшчэ і пахваліўся землякам, што і грошай зарабіў, і свет пабачыў...

А НОЧ НАВОШТА?

Іван Сяргеевіч, герой майго апавядання «Свой», жыве адзін не толькі ў хаце, але і ва ўсёй вёсцы. Іншы раз пытаюся ў яго сына, як там бацька, і чую ў адказ: трымаецца. Пад гэтым разуменнем: сам сябе даглядае, як толькі можа чалавек ягонага веку — пад дзевяноста яму. Але і за што не пагаджаецца перабрацца да сына ў суседнюю вёску. Адмахваецца: «Ат!» І адварочвае нават голаў: адстаньце ад мяне. Хоць сын і нявестка ставяцца да старога спагадліва, і пакуль не прадалі легкавушку, наведваліся да Івана Сяргеевіча ці не штодня. А так больш па мабільніку сёння падтрымліваюць сувязь.

Надоены пайшоў стары да свайго калодзежа па ваду. Ды не з вядром патулаў, а з пластамасавым слоікам. Вырасіў наліць у яго кружэй з вядра вады, нават лейку ўзяў, аднак канфуз атрымаўся: упусціў слоік у калодзеж. А як дастаць — не выходзіць: падчэпіць

вядром, а пакуль цягне яго, слоік, пакалыхваючыся на хвальках у вядры, у рэшце выплэскаецца. Разоў колькі чапляў слоік, цягнуў, і не атрымалася: тое ж самае.

Як жа быць? Слоік той не замінае чэрпаць у калодзежы ваду, аднак стары разважыў так: усё ж слоік той хімія, і калі доўга будзе плаваць там, яшчэ, чаго добрага, шкоды наробіць няма. А ваду ж піць яму!

Сёння ранкам Іван Сяргеевіч патэлефанаваў сыну:

— Дастаў, нарэшце, слоік! Дастаў, каб яму няладна было! Ляжу, а не спіцца: увесь час думаю, як яго падняць з калодзежа. І дадумайся, няго ж, галава яшчэ петрыць. Адчэпіў вядро, а замест яго прывязаў новенькую карзіну, з першага разу і выцягнуў. Вада ж з карзіны свішча ва ўсе бакі, а слоік тым часам апускаецца і апускаецца на яе дно. Ідзі сюды, галубчык! Як ён будзе супраціўляцца мне? Якім чынам? Ты ўсё зразумеў, сын?

А калі паклаў мабільнік на стол, заявіў сам сабе:

— А ноч навошта? Каб яна не была такой доўгай, магчыма і не даўмець б... Так што ноч мяне выручыць... Хоць багата разоў і праклінаў яе, што доўга цягнецца...

ДАЛЁКА, ХОЦЬ І БЛІЗКА

Карп Хвядосавіч запамінуўся мне шмат чым. Ён мог у нашай вясковай краме, будучы на добрым падлітку, парваць пук грошай (чамусьці запамніліся купюры па тры рублі) і ў знак пратэсту, што яму не прадавалі бутэльку гарэлкі, бо на сёння, маўляў, хопіць табе піць, тыя ж парваныя грошы кінуць — з адцяжкай рукі — у прадаўца. Ці не яго выхадку стваральнікі карціны «Іван Васільевіч мяне прафесію» падгледзелі, калі герой Юрыя Якаўлева энергічна, нібы з прашчы, шпурляе шматкі паперы ў твар героя Уладзіміра Эдуша. А калі сур'ёзна, то як спісана!

Пражыў Карп Хвядосавіч шмат гадоў. Колькі — дакладна не скажу, аднак факт застаецца фактам: ён пахаваў старэйшага сына, якому было семдзесят. Хоць задоўга да гэтага збіраўся і сам пакінуць гэты свет. Было я. Ляжаў ён у Журавіцкай балніцы, а калі выпісваўся, доктар Сафонаў шапнуў на вуха жонцы: «Надзе мала. Але паспрабуйце ставіць чыгун на чыгун, давайце хворому патрохі...»

Вярнуўшыся з балніцы, Карп Хвядосавіч ляжаў на печы — чакаў свайго канца. Суседзі і сваякі, нібы між іншым, прыходзілі развітавацца. Хворы нават не глядзеў і на ежу. А тут неяк успомніла жонка пра пароду доктара і... выгнала самагон. Паднесла яму лыжачку, потым другую... Глядзіць, павесялеў быццам мужанёк, ажывіўся, есці просіць. А потым і зусім з печы злез. І — верыце? — пражыў яшчэ дваццаць гадоў!

А калі старая з касой і насамрэч завітала да хворага, ён глыбока ўздыхнуў і ледзьве не вылаяўся:

— Прамашку даў. Дараваць сабе не магу.

— Што яшчэ? — занепакоілася жонка.

— Дзе толькі ў вайну не быў! І ў Польшчы, і ў Венгрыі, а пасля і вугаль здабываў у Данбасе. А вось у Драгунску — не атрымалася паймаваць. Сусед называецца! Якія чатыры кіламетры ўсяго да таго Драгунску, а ніводнага разу там не паказаўся. Ажно сорамна. Ну, што скажаш мне на гэта? Трэба каго з сыноў папрасіць, каб звазілі хоць цяпер. Далёка аказаўся Драгунск, хоць і блізка... Эх, ма!..

Так і не пабываў у суседняй вёсцы Карп Хвядосавіч. Не паспеў.

«СЯДЗЕЎ БЫ Ў РЭСТАРАНЕ...»

Калі прыязджаў да бацькоў у вёску Міхась, то доўга без справы не сядзеў. Знаходзілася для ягоных рук праца. А ўвечары, натомленыя і шчаслівыя, сядлі за стол, сілкаваліся і гаманілі пра жыццё. Сын хваліўся, што на заводзе яго цэняць, атрымлівае добрую зарплату. Дзеці, малая Ірачка і Стасік, ходзяць пакуль у дзіцячы садок, там жа працуе нянечка і ягоная жонка Каця. У садок уладкавалася толькі таму, каб быць бліжэй да сваіх дзетак, а як толькі яны падраснуць, вернецца ў бібліятэку. Кватэру ж вы бачылі, прыязджалі на наваселле. Двухпакёвая. Нічога, што яшчэ доўга выплачвае крэдыт, аднак свой дах над галавой многае значыць. Адным словам, жыццём Міхась задаволены. Родным, вядома ж, прыемна.

Бацька слухае Міхаса, ківае-пагаджаецца, а потым уздымае, глядзіць на сына і пытае:

— Ведаеш, аб чым я шкадую?

— Не.

— Мне прапаноўвалі ў арміі на зверхтэрміновую застацка. Дурань быў — не пагадзіўся. Цяпер сядзеў бы ў рэстаране...

А Міхась не хавае лагодную ўсмішку і прыгадвае, колькі разоў за дзесяць гадоў градскога жыцця ён сядзеў у тым рэстаране. Адзін. І тое на сваім вяселлі. Аднак бацьку нічога не скажаў. Нельга ж забараніць чалавеку думаць пра прыгожае жыццё...

ЗОРАЧКА

Глядзеў на тэлеканале «Культура» перадачу «Кадры жыцця», якая была прысвечана заслужанаму артысту Беларусі, выкладчыку тэатральна-мастацкай акадэміі Уладзіміру Андрэевічу Мішчанчуку. Прыліп да экрану яшчэ і таму, што добра ведаю гэтага творцу. Некалькі разоў я прымаў удзел у фестывалі беларускай драматургіі, які ладзіўся ў Бабруйску, і на працягу тыдня мы разам глядзелі адны і тыя ж спектаклі, а потым было абмеркаванне, на якіх Уладзімір Андрэевіч выказваў заўсёды слухныя думкі і прапановы. Наогул чалавек ён прыгожы не толькі з твару, а, як паэзый я адчуў па стасунках з ім, і душой.

«Кадры жыцця» прагледзеў на адным дыханні. А на экране прамільгнулі кадры не толькі з кінакарцін, у якіх здымаўся герой перадачы, але і з тэатральных спектакляў, дзе ён выконваў толькі галоўныя ролі. Выконваў таленавіта. Ды і на пытанні вядучага адказваў — слухай і вучыся!

Крануў мяне і аповед Уладзіміра Андрэевіча пра сваё дзяццтва і маленства. Яго бацька вярнуўся з вайны ў шынялі, які акуртна вісеў у сенцах, і маці з яго здзімала пылінкі. А калі хлопчыку наслеп час ісці ў школу, яна пашыла яму сумку — для кніг і сшыткаў, вядома ж, і для кусяля хлеба. Ды вось бяда — няма хоць бы якога гузіка, каб сумку можна было зашпіліць. І тады яна набралася смеласці і папрасіла ў бацькі гузік ад шыняля. Атрымала, хоць і пасля п'юных ваганняў, дзавол: адразаў, так і быць.

— Як жа я хадзіў горда па вясковай вуліцы з той сумкай на плячы! — уздаў Уладзімір Андрэевіч. — Мне здавалася, што ўсе людзі толькі і глядзяць на гузік-зорачку, а яна так ярка ззяе, што святлей, здаецца, стала навакол.

Вытрымаўшы пазу, Уладзімір Андрэевіч дапоўніў усмавін:

— Тая зорачка увесь мой жыццёвы шлях асвятляла. І сёння асвятляе... Дзякуй ёй...

Васіль ТКАЧОЎ.

Радзімазнаўства

СЛЯДЫ ВЕЧНАСЦІ, КРОКІ СУЧАСНАСЦІ...

Брэсцкі раённы краязнаўчы альманах «Астрамечаўскі рукапіс» працягвае свой летані гісторыі Брэсцкага раёна, блізкіх ваколіц. Пабачыць свет трэці ў гэтым годзе (а ўвогуле — 35-ы па ліку) выпуск выдання.

Альманах не мяняе сваіх традыцый. Па-ранейшаму расказвае пра сучаснасць у судакрананні з гісторыяй краю. Сапраўдным героем нумара з'яўляецца Фёдар Аляксеевіч Мозаль. Пра яго — у раздзеле «Астрамечава і астрамечаўцы». Яшчэ ў 1984 годзе Фёдар Аляксеевіч быў прызначаны дырэктарам Астрамечаўскага Дома культуры. Менавіта намаганнямі гэтай яркай і шматбагатай асобы і створаны легендарны калектыв «Астрамечаўскія Лявонькі». Зараз заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь Фёдар Мозаль жыве ў Брэсце. Працягвае займацца мастацкім кіраўніцтвам творчых калектываў, у тым ліку і створаным ім народным ансамблем музыкі і песні «Астрамечаўскія Лявонькі». Падборку матэрыялаў пра таленавітага арганізатара культуры асветніцкай працы на вёсцы завяршае публікацыя «Гімн Брэсцкага раёна». Словы напісаў Сяргей Любчук, а музыку — Фёдар Мозаль.

У раздзеле «Народныя святы і звычкі Берасцейшчыны» — чарговая публікацыя доктара філалагічных навук, кіраўніка лабараторыі «Фалькларыстыка і краязнаўства» Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. С. Пушкіна Іны Швед «Хта в жывыю гуляе — той змойю годае»: жніво на Берасцейшчыне». Несумненна, з цікавасцю шмат хто адкрые для сябе і другі артыкул спадарыні Іны — «К осіне подойдзі, обніми, пагаворі...»: асіна ў народных уяўленнях Берасцейшчыны». «Як у полі асіна — так і сцірацца: яе вецер гне і мацаха б'е». Відавочна даследчыцы: «...асіна (драўніна якой не гніе, а лісце трапецацца нават без ветру) асэнсоўваецца міфалагічным мысленнем неадназначна, яе сімволіка вагаецца ад негатыўнага першага да пазытыўнага, з перавагай другога».

У выпуску — шмат матэрыялаў, якія носяць літаратурна-краязнаўчы характар, расказваюць пра пісьменнікаў рэгіёна альбо падаюць іх мастацкія творы. Змешчана і падрабязная справаздача «Міжнародны круглы стол прайшоў у абласной бібліятэцы імя Горкага» — у ёй размова ідзе пра падзею, якая аб'яднала пісьменнікаў Беларусі, Расіі, Узбекістана, Казахстана ў дыскусію ў фармаце афлайн і анлайн.

Раман СЭРВАЧ.

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества ОАО «Телеханский завод стolarsких изделий» (УНП 200099487), объявляет о проведении 11.11.2021 г. с 9.00 до 16.00 на электронной торговой площадке bankrottorg.by электронных торгов в форме аукциона

Предмет торгов: Лот 1. ОАО «ТЕЛЕХАНСКИЙ ЗАВОД СТОЛЯРНЫХ ИЗДЕЛИЙ», предприятие как имущественный комплекс с регистрационным номером 0001436.

Начальная стоимость: 1 659 200 бел. руб.
Минимальная стоимость: 1 348 100 бел. руб.
Размер задатка: 5 % от начальной стоимости имущества в размере 82 960 бел. руб.

Шаг аукциона: 5 % от начальной стоимости имущества в размере 82 960 бел. руб.

Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел. +375296083100.

Продавец: ОАО «Телеханский завод стolarsких изделий».

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурьского, д. 226, комн. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by.

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 5 % от начальной стоимости лота не позднее 09.11.2021 г. на р/сч BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933 в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с 9.00 05.10.2021 г. по 17.00 09.11.2021 г. на bankrottorg.by. К заявке на участие в торгах прилагаются (для юридических лиц) и направляются в отсканированном виде по адресу: contact@bankrottorg.by следующие документы:

- свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП);
- устав юридического лица;

- решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета электронных торгов, по итогам их проведения;

- для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.
Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП. Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае проведения торгов несостоящимся предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (президент на покупку), при его согласии, по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: за размещение объявления о проведении торгов в базе данных ЕПРСБ и за публикацию объявлений в СМИ 6403,76 бел. руб., стоимость размещения объявления в журнале «Судебный вестник Лос»: экономическое правосудие» согласно счет-фактуре, стоимость размещения объявления в газете «Звезда» согласно счет-фактуре, аукционный сбор – 1 % от конечной цены предмета торгов.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок оплаты по договору купли-продажи: в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты проведения электронных торгов в сумме 300 000 бел. руб. без НДС; в течение календарного года оплата равными частями оставшейся суммы предмета торгов.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «БелРеализация» (УНП 19113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGLBY.

Продавец: ОАО «Гомельский винодельческий завод» (УНП 400051877) 246003, г. Гомель, ул. Рогачевская, 10, тел.: +375 (232) 711-38-55 в лице антикризисного управляющего Костяна Дмитрия Александровича.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **20 октября 2021 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

№ л/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Имущество филиала «Пиревичский спиртзавод» ОАО «Гомельский винодельческий завод» с обременением, Гомельская обл., Жлобинский р-н, аг. Пиревичи, ул. Суворова, 4 А	3 318 544,02
2	Имущество филиала «Рогачевский» ОАО «Гомельский винодельческий завод», Гомельская обл., г. Рогачев, ул. Богатырева, 36	94 800,00
3	Имущество филиала «Речицкий» ОАО «Гомельский винодельческий завод», Гомельская обл., г. Речица, ул. Винзаводская, 4	355 413,80
4	Имущество филиала «Черерский» ОАО «Гомельский винодельческий завод», Гомельская обл., г. Черерск, ул. Советская, 72 А	69 760,32

Подробнее с составом лотов можно ознакомиться на сайте beltorg.by. Тел. для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 06.10.2021 г. 09.00 по 19.10.2021 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/сч BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «БелРеализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов.

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до наступления даты проведения торгов.

Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоящимся.

Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (президент на покупку) обязан оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 30 календарных дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 19.08.2021 г.

* Обращаем внимание участников, которые предлагают и продаде, одновременно договором безвозмездного пользования № 1 от 23.08.2019 г. с КДПУ «Теплосервис». Победитель торгов обязан будет заключить договор безвозмездного пользования с КДПУ «Теплосервис» на использование оборудования котельной согласно приложения № 1 к договору № 1 от 23.08.2019 г. сроком до 06.01.2023 г.

Центр Промышленной Оценки
- ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец: ОАО «Белишина», г. Бобруйск, ш. Минское, 4
Предмет аукциона:

Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер
Лот № 1 Месторасположение: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 164		
Картофелехранилище	3052,4 кв. м	710/C-60715
Составные части и принадлежности: крыльцо(а), эстакада, технический этаж		
КПП овоцехранилища	8,1 кв. м	710/C-58338
Ограждение овоцехранилища	98,20 кв. м	710/C-81026
Составные части и принадлежности: ограждения железобетонное и металлическое, двое ворот		
Ограждение овоцехранилища (с воротами)	138,18 м	710/C-57185
Составные части и принадлежности: три ограждения, ворота		
Площадь (внепромышленная территория) асфальтобетонное покрытие	3461 кв. м	710/C-73308
Автомобильная дорога (внепромышленная территория) асфальтобетонное покрытие	362 кв. м	710/C-73307
В состав лота входит имущество; ограждение для мусорных контейнеров (инв. номер по бух. учету 13002000482), шкаф ШП-1 (инв. номер по бух. учету 03386400001), щиты автоматические (инв. номера по бух. учету 03387000008, 03387000009, 03387000010)		
Сведения о земельном участке: пл. 0,9248 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания картофелехранилища		
Начальная цена лота № 1 с НДС 20 %	– 361 376,46 бел. руб. (снижена на 20 %)	

Лот № 2 Месторасположение: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Гагарина, 12		
Столовая	2098,2 кв. м	710/C-57661
Составные части: подвал, два крытых крыльца, два крыльца, ворота, асфальтное покрытие, забор		
Склад	125 кв. м	710/C-60480
Склад кирпичный (к столовой № 9)	97,8 кв. м	710/C-76250
Составные части и принадлежности: ворота, забор		
Ограждение площадки для мусора		710/C-57176
Тепловая сеть с столовой № 9	20,2	710/C-79760
В состав лота входит сооружение, оборудование и товарно-материальные ценности – перечень на сайте организатора аукциона (срo.ру)		
Сведения о земельном участке: пл. 0,6237 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания зданий и сооружений по хранению и переработке продуктов питания		
Начальная цена лота № 2 с НДС 20 %	– 448 742,63 бел. руб. (снижена на 30 %)	

Лот № 3 Месторасположение: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Трудовая, 1А		
Здание заводоуправления	2 935,2 кв. м	730/C-12820
В состав лота входят следующие сооружения: подъездная дорога (1234 кв. м, инв. № 730/C-17065); ограждение (240 кв. м, инв. № 730/C-17063); ограждение (148 кв. м, инв. № 730/C-17062); участок канализации (97,8 кв. м, инв. № 730/C-17060); ввод водопровода (9,7 м, инв. № 730/C-17061)		
Сведения о земельном участке: пл. 1,0277 га, предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 20.08.2065) для обслуживания здания заводоуправления		
Начальная цена лота № 3 с НДС 20 %	– 162 823,47 бел. руб. (снижена на 80 %)	

Лот № 4
Месторасположение: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Трудовая, 1/1

Незавершенное законсервированное капитальное строение (здание административно-хозяйственное) 7 458 кв. м 730/U-15754

Сведения о земельных участках: пл. 0,3478 га, 0,0005 и 0,0005 га, предоставлены продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания незавершенного законсервированного капитального строения

Начальная цена лота № 4 с НДС 20 % – 726 730,74 бел. руб. (снижена на 80 %)

Лоты №№ 5-6
Месторасположение: Могилевская обл., г. Бобруйск, ш. Минское, 4

Номер лота	Наименование	Инвентарный номер по бух. учету	Начальная цена лота, бел. руб.
Лот № 5	Сборочный станок для производства автошин с посадочным диаметром 13,14,15 дюймов PCR/LTR 1+2, г. в. 2004	02662800298	1 241 412,34 (снижена на 40 %)

Лот № 6	Сборочный станок для производства автошин с посадочным диаметром 13,14,15 дюймов PCR/LTR 1+2, г. в. 2004	02662800299	1 138 776,62 (снижена на 40 %)
---------	--	-------------	--------------------------------

Лоты №№ 7-8
Месторасположение: Могилевская обл., г. Бобруйск, ш. Минское, 4

Лот № 7	Павильон торговый 10*4,3, г. в. 2011	13001000005	10 613,65
Лот № 8	Павильон торговый 10*4,3, г. в. 2010	13002000003	9 738,18

Условия самовывоза и демонтажа
Демонтаж, разборка, погрузка и транспортировка предмета аукциона проводится за счет покупателя. Продавец и организатор аукциона не оказывают услуг по демонтажу и вывозу предмета аукциона

Задаток по лотам №№ 1-3, 7, 8 – 10 % и по лотам №№ 4-6 – 5 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY60BLLB30120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк» (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 1) БИК BLBBBY2X, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона) по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Предшущее извещение о проведении аукциона по лотам №№ 1-6 опубликовано в газете «Звезда» 11.08.2021

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона – 25.10.2021 г. в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 22.10.2021 г. до 17.00 по указанному адресу

Контактные телефоны: +375 17 280-36-37; +375 44-704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Извещение о проведении повторного открытого аукциона по продаже не завершённых строительством незаконсервированных жилых домов, в том числе не завершённых строительством жилых домов, сроки консервации и завершения строительства которых истекли, с одновременной продажей земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, (44) 709-55-52.

Лот № 1. Не завершённый строительством незаконсервированный жилой дом. Строительство начато с принадлежности: баня (бревенчатая, площадь застройки 39 кв. м, процент готовности – 49 %) с террасой (площадь застройки 16 кв. м, процент готовности – 50 %), сарай (дощатый, площадь застройки 31 кв. м, процент готовности – 100 %) с навесом (площадь застройки 13 кв. м, процент готовности – 100 %), уборная (дощатая, площадь застройки 2 кв. м, процент готовности – 100 %), ограждение (деревянное решётчатое на деревянных столбах, площадь застройки 520,5 кв. м, длина – 297,44 м, высота – 1,75 м, процент готовности – 100 %) с калиткой (деревянная решётчатая, площадь застройки – 9 кв. м, длина – 1,10 м, высота – 1,75 м, процент готовности – 100 %) и земельный участок с кадастровым № 224980702601000028, площадью 0,2500 га в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская обл., Ушанский р-н, Великолукский с/г, д. Ветце, 22. Ограничения: водоохранные зоны водных объектов (оз. Ветчанское), охранные зоны линий электропередачи (линии № 00011001).

Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. не завершённый строительством жилой дом/земельный участок): р/сч. 8229,85 (6729,85/1500,00) бел. руб. **Задаток:** 822,00 бел. руб. Удельный вес стоимости незавершенного строительства жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 81,77 %

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 20.10.2021 в 11.30 по адресу: 211484, Витебская обл. Ушанский р-н, аг. Великие Долы, ул. Лесная, 24А в здании Великолукского сельсовета Дома культуры.

Срок внесения задатка и приема документов: с 8.30 05.10.2021 до 17.30 19.10.2021 в рабочие дни с 08.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККПУ «Витебский областной центр маркетинга». Задаток перечисляется на р/сч: BY93AKBB36413280114852300000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBBY2X, г. Минск, УНП 30007086, получатель – Великолукский сельский исполнительный комитет. Условие повторного аукциона: **Победитель аукциона обязан участвовать в торгах** в течение 10 раб. дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоящимся: внести плату за предмет аукциона, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения; в течение 2 месяцев со дня утверждения в установленном порядке протокола аукциона обратиться за гос. регистрацией права на зем. участок в Ушанское бюро Лепельского филиала РУП «Витебское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»; получить в установленном порядке разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительство объекта; разработать проект на строительство объекта в срок, не превышающий 6 месяцев, и строительство жилого дома; получить после согласования в установленном порядке проектной документации; осуществить строительство объекта в срок, установленные действующим законодательством. Назначение зем. участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 04 – зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания, Инженерные коммуникации и сооружения на зем. участке отсутствуют. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией

Аукцион проводится в порядке, установленном Положением о порядке продажи не завершённых строительством незаконсервированных жилых домов, дат с публичных торгов, утверждённых постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 № 20. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан РБ), которые в установленном в извещении срок подадут заявление об участии в аукционе с указанием размера задатка, а также документы, подтверждающие внесение суммы задатка на р/сч, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Предоставляются: гражданном РБ – копия документа, удостоверяющего личность; представителем гражданина РБ – доверенность, оформленная в соответствии с требованиями законодательства, консолидированным участникам – копии документов, подтверждающих участие в аукционе и доверенность. Аукцион состоится при наличии не менее 2 участников в отношении каждого предмета аукциона. Победитель аукциона – участник, предложивший наивысшую цену. Затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением документации, необходимой для его проведения, перечисляются на р/сч, указанный в протоколе аукциона. Расходы, связанные с изготовлением документации, составляют 690,28 бел. руб. Индивидуальная сумма затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, письменно доводится до сведения участников перед началом проведения аукциона. **Всем участникам предоставляется право ознакомления с документацией, а также возможность осмотра на местности предмета аукциона.**

Конт. тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, (44) 709-55-52, e-mail: vcm74@mail.ru; www.market.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ по продаже недвижимого имущества

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении повторных электронных торгов № 2021.4.002.00035 по продаже недвижимого имущества на электронной торговой площадке ETPVIT.BY по адресу: https://etpvit.by/.

Продавец: Открытое акционерное общество «ВИТМИП», ул. +375 (212) 60 53 19.

Организатор: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, +375 (29) 391-09-56, e-mail: vcm74@mail.ru, https://etpvit.by/.

Дата и время проведения повторных электронных торгов: 28.10.2021 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ETPVIT.BY).

Лот № 1. Капитальное строение с инв. № 200/C-58108, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Чернышевского, д. 10, площадью 215,2 кв. м, назначение – здание специализированное для общественного питания, наименование – кафе «Заря». Имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 24010000003000370, площадью 0,0939 га, предоставленном Продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания кафе. **Нач. цена:** 347 200,00 бел. руб. без учета НДС. **Задаток:** 34 720,00 бел. руб.

Повторные электронные торги проводятся в соответствии с Регламентом ЭТП. Для участия в повторных электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрированным на ЭТП по электронному адресу: https://etpvit.by, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации о повторных электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП. **Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами: до 16.09.2021 г. 17.00.**

Сумма задатка перечисляется оператором повторных электронных торгов на р/сч: № BY33MTBK30120001093300068782 ЗАО «МТБанк», г. Минск, БИК МТБKY22, УНП 390477566. Получатель – ККПУ «Витебский областной центр маркетинга». **Условия повторных электронных торгов:** победитель электронных торгов (единственный участник электронных торгов, выразивший согласие на приобретение предмета электронных торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов) обязан: в течение 10 рабочих дней с даты проведения электронных торгов возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов в соответствии со сметой затрат, оплатить услуги по размещению одного аукциона и затраты на обслуживание ЭТП согласно прайс-курсу, размещенному на сайте ЭТП; заключить договор купли-продажи в течение 10 рабочих дней со дня проведения электронных торгов, оплатить предмет электронных торгов в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи; оплатить НДС в размере 20 % от цены продажи предмета электронных торгов.

С подробной информацией о предмете аукциона, порядке участия и оформления документов для участия в повторных электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ETPVIT.BY, по электронному адресу: https://etpvit.by, в разделе: недвижимое имущество. Ознакомиться с предметом электронных торгов можно в рабочие дни по предварительному согласованию с Продавцом по тел. +375 (29) 819-01-23, Наталья Александровна.

**Гродненский филиал
РУП «Институт недвижимости
и оценки»**

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение с инвентарным номером 442/С-6237 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание магазина «Универсам»), общей площадью 351,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Островец, ул. Физкультурная, 29А.

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 424655100010014455, площадью 0,0578 га (назначение – земельный участок для размещения объектов розничной торговли (обслуживания здания магазина)), находящемся по адресу: г. Островец, ул. Физкультурная, 29А.
Начальная цена продажи лота – 184 000 руб. (сто восемьдесят четыре тысячи рублей) с учетом НДС.
Сумма задатка – 18 400 руб. (восемнадцать тысяч четыреста рублей)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий

Продавец – Островецкий филиал Гродненского областного потребительского общества, 231201, г. Островец, ул. Ленинская, 12, тел. 8-01591-286-72

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBV30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 15 октября 2021 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auction/>

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 212, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 13 октября 2021 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <https://grino.by/auction/>

ОАО «Нафтан»
**РЕАЛИЗУЕТ НА КОНКУРСНОЙ ОСНОВЕ
(с повышением начальной цены)
БЫВШЕЕ В УПОТРЕБЛЕНИИ
НЕИСПОЗУЕМОЕ ИМУЩЕСТВО:**

Наименование	Инв. №	Год ввода в эксплуатацию	Начальная цена без НДС, руб. РБ	Начальная цена с НДС, руб. РБ
Каландр трехвалковый	016087	1999	1060,00	1272,00

Состояние удовлетворительное.

Предложения принимаются по адресу: 211441, г. Новополоцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени 4 ноября 2021 года с пометкой на конверте «Реализация неликвидов, Полимир, 04.11.2021» либо в электронной форме на e-mail: tender.box@naftan.by с вышеуказанной пометкой.
Извещение на проведение конкурса размещено на сайте www.naftan.by
Контактные телефоны: 8 (0214) 59-89-26, 8 (0214) 59-88-42.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению антикризисного управляющего ООО «Юрстайл групп» (220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67, офис 1404) проводит в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) на основании Определения Экономического суда Минской области от 05.08.2021 по делу № 176-196/2020 открытый аукцион по продаже имущества ОАО «Молодечненское АТП» (222310, Минская область, г. Молодечно, ул. Нагорная, 5, УНП 600077154) в составе:

№ лота	Наименование	Начальная цена, без учета НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
1	Автомобиль грузовой фургон изотермический GAZ-3309, 2011 г. в., регистрационный знак АК 1840-5, цвет – белый, кузов (рама) № 330700B0182100, 330900B0936852. Временный знак 5ККТ6493	1 260,00	126,00
2	Автомобиль грузовой фургон изотермический GAZ-3309, 2010 г. в., регистрационный знак АК 0746-5, цвет – белый, кузов (рама) № 330700B0179928, 330900B0994351	2 230,00	223,00
3	Автомобиль грузовой фургон рефрижератор GAZ-2818 1, 2008 г. в., регистрационный знак АЕ 7395-5, цвет – белый, кузов (рама) № 330700B0160807, 330900B0973625. Временный знак 5ККТ6492	1 790,00	179,00
4	Автомобиль грузовой фургон рефрижератор GAZ-3309, 2008 г. в., регистрационный знак АЕ 5206-5, цвет – белый, кузов (рама) № Х7247389280000928, 330900B0970777. Временный знак 5ККТ6490	1 025,00	102,50
5	Автомобиль седельный тягач MAZ-54329, 1995 г. в., регистрационный знак АМ 3949, цвет – темно-бордовый, кузов (рама) № ХТМ54329050006592	1 590,00	159,00
6	Полуприцеп специальный цистерна MAZ-93971, 1985 г. в., регистрационный знак 6432 AA-5, цвет – зеленый, кузов (рама) № 851525	10 250,00	1 025,00
7	Полуприцеп специальный цистерна АЦПТ-115, 1989 г. в., регистрационный знак 4874 AA-5, цвет – черно-желтый, кузов (рама) № 245789	4 400,00	440,00
8	Прицеп специальный цистерна GKB-8352, 1989 г. в., регистрационный знак 6766 AA-5, цвет – сине-желтый, кузов (рама) № Х1W835204K0030520	4 300,00	430,00
9	Полуприцеп специальный цистерна VANHOOL, 1989 г. в., регистрационный знак А 3624 А-5, цвет – синий, кузов (рама) № 42866	9 300,00	930,00
10	Автомобиль седельный тягач VOLVO F10, 1988 г. в., регистрационный знак АІ 2107-5, цвет – белый, кузов (рама) № VY2H04A6JB040266	875,00	87,50
11	Автомобиль седельный тягач MAZ-543302 2120, 2004 г. в., регистрационный знак АР 6305-5, цвет – белый, кузов (рама) № У3М54330240000528	1 770,00	177,00
12	Автомобиль седельный тягач VOLVO F10, 1992 г. в., регистрационный знак АН1907-5, цвет – белый, кузов (рама) № VY2H2CCA7NB479201. Временный знак 5ККТ6494	2 005,00	200,50

Начальная цена снижена на 50%.
Объекты расположены по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. Нагорная, 5г.

Шаг аукциона – 5 (пять) процентов.

Задатки (10 % от начальной цены) перечисляются на р/с № BY55P8P530121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение в размере 10 % от цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на публикацию.

Условия аукциона:

Имущество приобретается на условиях 100 %-ной предоплаты и оплаты покупателем (единственным участником) аукциона комиссионного вознаграждения банку за проведение данного платежа;
- Покупатель обязан за свой счет принять приобретаемое имущество, в том числе осуществить вывоз, хранение, погрузочно-разгрузочные работы;

- На Покупателя возлагается обязанность по переоформлению (в ГАИ, военкомате), снятию и постановке на учет приобретаемого имущества за свой счет.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

- заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;

- для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

- для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

- для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств и иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий уполномоченных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

- для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляя паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 рабочих дней с даты проведения торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяется Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 27.08.2021, 28.08.2021.

Аукцион состоится **20.10.2021 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 19.10.2021 г. до 16.00 по указанному адресу.**

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, телефоны для осмотра: (8029) 687-59-23; (8017) 396-61-34.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703

Продавец ЗАО «Белтехнология и М», г. Минск, пр. Пушкина, д. 70, тел.: +375 29 6139869

Предмет аукциона Аدرس: г. Минск, ул. Прытыцкого, 62/12 Лот № 1

Наименование	Общ. пл.	Инвен. номер
Производственно-складское помещение	893,9 кв. м	500/D-798186687
Складское помещение	1127,4 кв. м	500/D-798186686

В состав лота входит оборудование: перечень см. на сайте организатора аукциона (ipmtorgi.by)

Начальная цена лота № 1 (с НДС 20 %) – 803 308,80 долл. США (снижена на 20 %) Шаг аукциона – 40 165,44 долл. США

Лот № 2 Ограждение бетонное (инв. номер 980773)

Начальная цена лота № 2 (с НДС 20 %) – 4 896,00 долл. США (снижена на 20 %) Шаг аукциона – 244,80 долл. США

Сведения о земельном участке по лотам № 1 и № 2: пл. 0,8393 га предоставляется продавцу на праве общего долевого владения (доля: 9/20) для обслуживания здания специализир. складов, торг. баз, баз матер.-технич. снабжения, хранения. **Ограничения (обременения) прав:** охранные зоны линий связи и радиодифракции (пл. 0,0883 га), электрич. сетей (пл. 0,1015 га), сетей и сооружений водоснабжения (пл. 0,4060 га) и канализации (пл. 0,0580 га)

Адрес: г. Минск, пр-т Пушкина, 70 Лот № 3

Административное, производственное 2007,2 кв. м 500/С-21619

В состав лота входит оборудование: перечень см. на сайте организатора аукциона (ipmtorgi.by)

Начальная цена лота № 3 (с НДС 20 %) – 1 029 768,96 долл. США (снижена на 20 %) Шаг аукциона – 51 488,45 долл. США

Лот № 4 Домик-сторожка (инв. № 2)

Ограждение из металлич. сетки (инв. № 4)

Ворота самонесущие с электромехан. приводом и калиткой (инв. № 5)

Теплотрасса (инв. номер 30121)

Начальная цена лота № 4 (с НДС 20 %) – 4 809,60 долл. США (снижена на 20 %) Шаг аукциона – 240,48 долл. США

Сведения о земельном участке по лотам № 3 и № 4: пл. 0,3600 га предоставлен продавцу на праве владения. Целевое назначение: реконструкция здания касет. цеха с размещением административных помещений и механосборн. производств. **Ограничения (обременения) прав:** охранные зоны технич. водопровода (пл. 0,0883 га), газификации сред. давления (пл. 0,0414 га)

Лоты № 5–21 – оборудование и транспортное средство, бывшее в употреблении

Месторасположение: г. Минск, пр. Пушкина, д. 70

Лот	Наименование	Инвен. №	Начальная цена* (с НДС 20%), долл. США	Шаг аукциона, долл. США
5	Аппарат гидрообразной резки	70103	54 528,00	2 726,40
6	Аппарат плазмен. резки CUT120 IGBT	70074	422,40	21,12
7	Вертикальный обрабат. центр с ЧПУ ECO CENTER 350 CNC с системой управления GPlus 450	70089	20 160,00	1 008,00
8	Обработ. центр(Si) Vector1500 CNC/CNC	41031	47 136,00	2 356,80
9	Полупавт. для пайки дорожн. резцов модели АПЗ-124	70124	53 568,00	2 678,40
10	Полупавтомат для пайки дорож. резцов модели АПЗ-4	41028	34 944,00	1 747,20
11	Станок радиально-сверлильный 2К522	41022	3 168,00	158,40
12	Станок спец. ленточно-отрез. МПБ-1570	41007	1 536,00	76,80
13	Техн. линия по производ. пудр. шуруп. на базе станка попереч.-клин. с инд. нагрев. SPL2500-2-ИН-133	70179	743 040,00	37 152,00
14	Токарн. станок с индикатором положения Turnado 280/1500	41033	4 320,00	216,00
15	Токарн. станок с ЧПУ Fanuc Oi-Mate с накладной станиной Contrast 330	41034	26 112,00	1 305,60
16	Широкоинверс. фрезерный станок с УЦД ZX 6350C	41025	4 515,84	225,79
17	Автомобиль MAZ 437 143 329-00 (рег. знак АР 0818-7)	-	9 312,00	465,60
18	Станок Hedellus-CB 80 Magnum	70147	72 960,00	3 648,00
19	СТАН СП-2000	41008	122 901,00	6 145,05
20	Станок консольно-фрезерный BM127M	41019	7 741,44	387,07
21	Станок отрезной ДООС	41012	259,20	12,96

*Цены снижены по лотам №№ 5–21 на 20 %

Демонтаж, разборка, погрузка и транспортировка предмета аукциона проводятся за счет покупателя. Продавец и организатор аукциона не оказывают услуг по демонтажу и вывозу предмета аукциона

*Примечание: цена продажи предмета аукциона фиксируется в протоколе результатов аукциона в белорусских рублях эквивалентной цене продажи лота в долларах США по курсу НБРБ на дату проведения аукциона

Порядок ознакомления: в рабочие дни по предварительному согласованию +375 (29) 6139869 Дмитрий

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемых юрид. лиц с публичных торгов, утвержденных постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица».

К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, в т. ч. документ, подтверждающий внесение задатка с отметкой банка, в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в торгах и заключившие с организатором торгов договор о задатке. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения аукциона.

С подробной информацией о перечне представляемых документов, образцах заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилах проведения аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона ipmtorgi.by

В случае регистрации или явки на аукцион одного участника предмет аукциона может быть продан данному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Ясикова, 32; БИК BELBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок заключения договора купли-продажи – 10 (десять) дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: предмет аукциона должен быть оплачен покупателем в течение 20 (двадцати) календарных дней со дня проведения аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 2,5 (двух с половиной) процентов от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» 21.09.2021

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

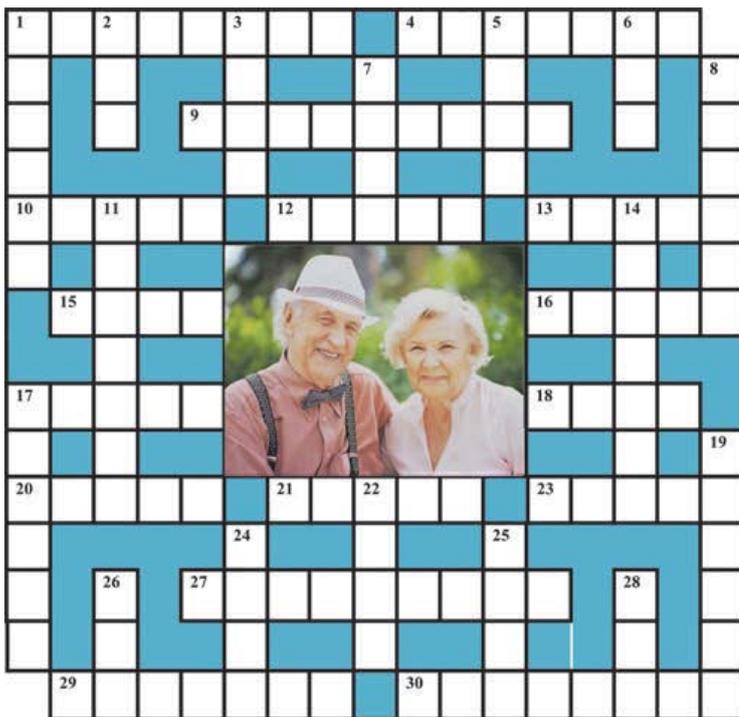
Дата и время проведения аукциона по лотам №№ 19–21 21.10.2021 г. в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Дата, время начала и окончания приема заявлений по лотам №№ 19–21 с 09.05.10.2021 г. по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Контактные телефоны: +375 1703-00-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@ipmconsult.by

КАСТРЫЧНІЦКІ КАЛЕЙДАСКОП

Па гарызанталі: 1. Добрая ... лепш, чым дрэнная маладосць (прык.); 1-га кастрычніка — Міжнародны дзень пажылых людзей. 4. Вучню — удача, настаўніку — ... (прык.); 5-га кастрычніка — Сусветны дзень настаўнікаў. 9. «Усмешка — ... душы». М. Антрым; 2-га кастрычніка — Сусветны дзень усмешкі. 10. Круты спуск. 12. Восеньскае ..., што ўдаўцова сэрца (прык.). 13. «... — гэта тайна, якую танцуюць двое». Цытата невядомага аўтара. 15. У чым дзеду сорам, у тым бабе ... (прык.). 16. «Грай, ... , пайду ў танцы». З прыпеўкі. 17. Многа мошак — рыхтуй на грыбы ... (прык.). 18. Кастрычніцкі ... — зіма маласнежная (прык.). 20. Лакафарбавы матэрыял. 21. «Адчыніце хутчэй, паштальён ля дзвярэй, // Усміхніцеся, ..., паштальёну». З «Песенькі паштальёна»; 9-га кастрычніка — Сусветны дзень пошты. 23. Апошняя літара грэчаскага алфавіта. 27. Яшчэ не нарадзіўся конь, на якім можна дагнаць сваю ... (прык.). 29. Тое, што і ізумруд. 30. Ахдоды лёну і каняпель.

ў вароны ..., не толькі ў цецерука (прык.). 25. Стромая скала. 26. У кастрычніку ... пагод на дварэ: сее, вее, круціць, муціць, зверху лье і знізу мяце (прык.). 28. Пачатковыя веды.

Па вертыкалі: 1. «Насмешка павінна кусаць як авечка, а не як ...». Д. Бакача. 2. Орган размнажэння ў грыбоў. 3. Які ... — такі і жаніх (прык.); восень — час вяселляў. 5. Тып аркестра; 1-га кастрычніка — Міжнародны дзень музыкі. 6. Вліклі звязак чаго-небудзь. 7. «Польнем барвовым разгарэўся ...». З верша А. Дзяржынскага «Залатая восень». 8. «Старасць пачынаецца ў той дзень, калі памірае ...». А. Маруа. 11. ... сонцам веснім ззяе і ўсіх вакол сябе яднае (прык.). 14. «Даждэжлівае ... // Кастрычніцкая слота». З верша Ю. Півунова «Кастрычнік». 17. «Нават калі няма прычыны для смеху — смеіся ў ...». Цытата невядомага аўтара. 19. У кастрычніку толькі і ягад, што ... (прык.). 22. ..., калі вушы не чуюць, а рот гаворыць (прык.). 24. Увосень і

Правярце, калі таска, адказы
Правярэнцалі: 1. Стараць, 4. Радаць, 9. Палаць, 10. Круць, 11. Вяць, 12. Круць, 13. Круць, 14. Вяць, 15. Круць, 16. Круць, 17. Круць, 18. Круць, 19. Круць, 20. Круць, 21. Круць, 22. Круць, 23. Круць, 24. Круць, 25. Круць, 26. Круць, 27. Круць, 28. Круць, 29. Круць, 30. Круць.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ,
г. Дзяржынск.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	7.19	18.36	11.17
Віцебск	7.10	18.24	11.14
Магілёў	7.09	18.26	11.17
Гомель	7.04	18.24	11.20
Гродна	7.34	18.51	11.17
Брэст	7.33	18.53	11.20

Месяц

Апошняя квадра
29 верасня.
Месяц у сузор'і Шалая.

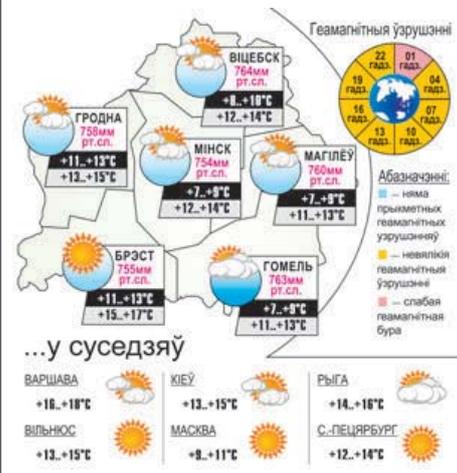
Імяніны

Пр. Макара, Пятра, Фёдара.
К. Апалінара, Барталамея, Ігара.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

5 КАСТРЫЧНІКА

1506 год — пінскі князь Фёдар Яраславіч падараваў набліжанаму да яго баярыну Данілу Ірцішчаву граматы на «вечнае валоданне дварышчамі» ў вёсцы Дастоева пад Пінскам, і нашчадкі яго атрымалі радавое прозвішча па назве гэтага сяла. Дадзеную дату прынята лічыць першым дакументальным сведчаннем паходжання роду Дастаеўсіх.

1943 год — пачаліся баі беларускіх партызанаў (полк «Трынаццаць», частка сіл 15-га палка, 17-й бригады, атрада «Перамога») супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў у лесе каля в. Боўкі Быхаўскага раёна, якія увайшлі ў гісторыю Вялікай Айчыннай вайны пад назвай Боўкінская абарона. У канцы верасня — пачатку кастрычніка 1943 года Чырвоная Армія вызваліла ўсходнія раёны Магілёўскай вобласці. Імкнучыся ачысціць свае прыфрантавыя тылы, гітлераўцы накіравалі каля 5 тысяч карнікаў супраць партызанаў, якія разам з 20 тысячамі мірных жыхароў, што знаходзіліся пад іх абаронай, сканцэнтраваліся ў міжрэччы рэк Проня і Дняпро. 11 кастрычніка карнікі прарваліся ў Боўкінскі лес, захапілі в. Дабужа і завяршылі акружэнне партызанаў. У ходзе жорсткіх баёў партызаны прарваліся з варажэага кола. За час баёў толькі полк «Трынаццаць» знішчыў звыш 1000 параніў больш за 2000 карнікаў. У 1966 годзе ў в. Дабужа ў гонар Боўкінскай абароны насыпаны Курган Бессмяротнасці.

1946 год — нарадзіўся Зянон Валянцінавіч Лоўкіс (в. Мажэйкі Пастаўскага раёна),

беларускі вучоны ў галіне механізацыі сельскай гаспадаркі, доктар тэхнічных навук, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Аўтар навуковых прац па сельскагаспадарчых машынах, працэсах і апаратах харчовай і перапрацоўчай прамысловасці, тэхналогіях вытворчасці і перапрацоўкі бульбы.

1502

год — Хрыстафор Колумб адкрыў Коста-Рыку.

1929 год — у Ленінградзе адбыўся першы ў СССР сеанс кіно з гукам. Да гэтага ў савецкіх кінатэатрах паказвалі толькі нямое кіно.

1920 год — нарадзіўся Мелітон Варламавіч Кантарыя, Герой Савецкага Саюза, малады сяржант. У ходзе баёў за Берлін разам з іншымі савецкімі салдатамі ў ноч на 1 мая 1945 года ўстанавіў Сцяг Перамогі над рэйхстагам.

1941 год — геранічны подзвіг 520 маракоў-дэсантнікаў, якія затрымалі фашыстаў на подступах да Ленінграда («Кранштацкі дэсант»).

МАНТЭСК'Ё:

«Найлепшы сродак выхаваць у дзяцей любоў да Айчыны палягае ў тым, каб гэта любоў была ў бацькоў».

Аказваецца, 1 кг рысу — гэта 1 675 374 рысінкі! Цукар крыху пазней скуіну.

калі шапка будзе вырашаль, якая ў цябе будзе прычоска.

У інтэрнэце пасты пра дзядей у асноўным дзеляцца на 2 тыпы: успаміны, якіх несправядліва білі і каралі бацькі, і шкадаванне, што цяперашніх дзядей мала б'юць і караюць.

Аб'ява ў атэлі: «Дарагія госці, калі вам штосьці трэба, звяртайцеся да мяне, я вам растлумачу, як без гэтага абысціся. Кіраўнік атэля».

Я раней думаў, што калі выпіваеш, то жанчыны становяцца прыгажэйшымі.

Цяпер заўважыў, што сам таксама харашоў.

— Каханы, мне здаецца, што я схільная да паўнаты.

— Што ты, каханая, ты проста шмат жарэш.

Вось і зноў прыйшоў той час года,

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**. АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (тэл./факс); адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЭСНЫЯ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Афармленне матэрыялаў індэксіравання за набыццём індэкснага фактару. Іх мержаванне не з'яўляецца супадзеннем з мержаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім мержаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пisma. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: **info@zviazda.by**

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеўстве «Выдавештва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2603.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

4 кастрычніка 2021 года.